

Ikt. sz.: EMB/82/2012

EMB-18/2012. sz. ülés
(EMB-91/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2012. május 8-án, kedden, 12 óra 30 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	4
Az ülés résztvevői	5
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	7
Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása	7
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt tájékoztatója</i>	<i>7</i>
<i>Kérdések, észrevételek, megjegyzések</i>	<i>11</i>
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt válaszai</i>	<i>17</i>
<i>Szavazás a miniszteri kinevezésről</i>	<i>23</i>
A Büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslat (T/6958. szám) (Általános vita)	23
<i>Dr. Répássy Róbert államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli tájékoztatója</i>	<i>24</i>
<i>A civil szervezetek álláspontjának ismertetése (Ivány Borbála, Magyar Helsinki Bizottság)</i>	<i>25</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>26</i>
<i>Dr. Répássy Róbert államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) válaszai</i>	<i>31</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>32</i>
A szélsőségeség, a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái elleni határozott fellépésről szóló határozati javaslat (H/5991. szám) (Mesterházy Attila, Harangozó Gábor és dr. Steiner Pál (MSZP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)	32
<i>Dr. Steiner Pál képviselő (MSZP), előterjesztő szóbeli kiegészítése</i>	<i>32</i>
<i>A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium álláspontjának ismertetése (Dr. Répássy Róbert államtitkár)</i>	<i>33</i>
<i>Kérdések, észrevételek</i>	<i>34</i>
<i>Dr. Steiner Pál képviselő (MSZP) előterjesztő válaszai</i>	<i>36</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>37</i>
A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6858. szám)	

(Koszorús László (Fidesz) képviselő önálló indítványa) (Általános vita)	37
A közadatok újrahasznosításáról szóló törvényjavaslat (T/6585. szám) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)	38
A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapjáról szóló határozati javaslat (H/6686. szám) (Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselő önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)	40
A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6774. szám) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)	41
Egyebek	42

Napirendi javaslat

1. **Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása**
2. **A Büntető törvénykönyvről** szóló törvényjavaslat (T/16958. szám)
(Általános vita)
3. **A szélsőségeség, a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái elleni határozott fellépésről** szóló határozati javaslat (H/5991. szám)
(Mesterházy Attila, Harangozó Gábor és dr. Steiner Pál (MSZP) képviselők önálló indítványa)
(Általános vita)
4. **A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/6858. szám)
(Koszorús László (Fidesz) képviselő önálló indítványa)
(Általános vita)
5. **A közadatok újrahasznosításáról** szóló törvényjavaslat (T/6585. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
6. **A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapijáról** szóló határozati javaslat (H/6686. szám)¹
(Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselő önálló indítványa)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
7. **A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/6774. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
8. **Egyebek**

---

¹ Amennyiben kapcsolódó módosító javaslat benyújtásra kerül!

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Szabó Timea (LMP), a bizottság alelnöke

Berényi László (Fidesz)

Csöbör Katalin (Fidesz)

Demeter Zoltán (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz)

Farkas Flórián (Fidesz)

Gajda Róbert (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz)

Wittner Mária (Fidesz)

Harrach Péter (KDNP)

Varga László (KDNP)

Lendvai Ildikó (MSZP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Zagyva György Gyula (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz) dr. Lukács Tamásnak (KDNP)

Csöbör Katalin (Fidesz) távozása után Farkas Flóriánnak (Fidesz)

Demeter Zoltán (Fidesz) távozása után Kószegi Zoltánnak (Fidesz)

Gajda Róbert (Fidesz) távozása után Ékes Ilonának (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz) távozása után Wittner Máriának (Fidesz)

Kővári János (Fidesz) Berényi Lászlónak (Fidesz)

Kubatov Gábor (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)

Harrach Péter (KDNP) távozása után Varga Lászlónak (KDNP)

Nyakó István (MSZP) Lendvai Ildikónak (MSZP)

Kulcsár Gergely (Jobbik) dr. Gaudi-Nagy Tamásnak (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt
Dr. Schaller Ernő kabinet munkatárs (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Gorjanac Radojka főosztályvezető (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Levéltári Főosztály)
Dr. Steiner Pál képviselő (MSZP), előterjesztő
Ivány Borbála projektkoordinátor (Magyar Helsinki Bizottság)
Menczer Erzsébet képviselő (Fidesz), előterjesztő

Megjelentek

Halász János államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)
Szászfalvi László államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)
Dr. Csiszér Gábor szakmai tanácsadó (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
László Imre jogi referens
Apró Antal Zoltán (Nonprofit Szövetség)
Jovánovics Eszter (Társaság a Szabadságjogokért)
Átol Dorottya (Amnesty International Magyarország)
Dr. Spronz Júlia (PATENT Jogvédő Egyesület)
Dr. Wirth Judit (NANE Egyesület)
Dr. P. Csikai Miklós (parlamentari titkár)
László Mónika (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Várszegi S. Dóra (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Miniszteri Kabinet)
Dr. Szekér Judit (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Miniszteri Kabinet)
Barlanginé dr. Kelemen Ida osztályvezető (Országgyűlési Könyvtár, Képviselői Információs Szolgálat)

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 43 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sok szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait és kedves vendégeinket. Megállapítom, hogy a bizottság a helyettesítésekkel együtt határozatképes.

A napirendi ajánlást kézhez kapták képviselőtársaim. A napirend kiegészítésére nem érkezett javaslat. Ki ért egyet a napirendi javaslattal? (17) Ki nem ért vele egyet? (1) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság a mai ülés napirendjét elfogadta.

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

1. napirendi pontunk Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása. Szeretettel köszöntöm Balog Zoltán miniszterjelölt urat, aki a tárca átszervezésével olyan, a bizottságot érintő kérdéseket is feladatául kapott, amelyek korábban nem ennél a tárcánál voltak. Az elődjét nem hallgattuk meg, most viszont szükségessé vált az ő meghallgatása. Kérem, hogy azokról a területekről beszéljen, amelyek most a tárcához átkerültek és a bizottság feladat- és hatáskörébe tartoznak. Öné a szó.

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt tájékoztatója

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások miniszterjelölt: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a lehetőséget, hogy miközben az a kormányrendelet még útban van, amely alapján a Nemzeti Erőforrás Minisztérium átalakítása kapcsán azt a két államtitkárságot, amelyek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból útra kelnek és meg fognak érkezni az Emberi Erőforrások Minisztériumába, ez a bizottság úgy gondolja, hogy a miniszteri kinevezésem előtt váltsunk erről néhány szót. Ez számomra fontos és jó lehetőség, mert nem igazi tartalmi okok nélkül való az, miért is gondoljuk azt, hogy az egyházakkal, a vallási közösségekkel, a nemzetiségekkel és a civil kapcsolatokkal foglalkozó államtitkárság igazi és jó helye egy olyan minisztériumban van, amit úgy hívnak, hogy Emberi Erőforrások Minisztériuma.

Nem szeretném elhallgatni, hogy számomra a döntés, hogy egy ilyen hatalmas minisztériumot, egy ilyen nagy területet lefedő tevékenységet vállaljak, nem volt könnyű. Igyekeztem is alaposan megfontolni a döntésem. Kértem is a miniszterelnök urat, hogy néhány államtitkárságot inkább vegyünk ki ebből a minisztériumból, mire ő bölcsen úgy döntött, hogy kivenni nem lehet, de beletenni igen, így tehát nem két államtitkársággal csökkent, hanem növekedett ez a portfólió. Én mégsem tulajdonítanék azért ennek a fejleménynek egy olyan metafizikus jelentőséget, amivé az oktatási bizottságban és az országgyűlési vitában is kiteretted ez a történet, hiszen ha abból indulunk ki, hogy a kormányzás alapvetően koordinációról szól, arról, hogy különböző fontos érdekeket egy közös cél irányába hangoljunk össze és képviseljünk, akkor ennek a kormányban is meg kell történnie. S amikor egy fontos átalakulásban van benne Magyarország, a magyar közigazgatástól kezdve a nyugdíjrendszeren át az állami szolgáltatások rendszeréig, akkor szintén nagyon fontos az, hogy azok az érdekkülönbségek, amik jelentkeznek, adott esetben érdekellentétek egyfajta konszolidált, kiértelt formában kerüljenek a kormány elé. Két évvel ezelőtt a minisztérium jelenlegi méretét az indokolta, hogy azok a lobb- és szakpolitikai érdekek, amelyek meg fognak jelenni majd a nagy átalakításban, az oktatási rendszer, a szociális rendszer, a kulturális rendszer vagy éppen az egészségügyi rendszer átalakításában, nos azoknak az érdekkonfliktusai ebben a strukturált formában tudjanak a kormány elé kerülni.

Most egy kicsit változott ez a helyzet, sőt nem is kicsit, én bízom benne, hogy lényegesen megváltozott a helyzet, hiszen a nagy rendszerek átalakításán részben már túl vagyunk. Az oktatási rendszer mellett van még néhány terület, ahol nem értünk a szerkezeti átalakítás végére, de mégiscsak azt lehet mondani, hogy kezdődik a második féldő, ahol nagyon fontos, hogy ezeknek a területeknek a valóban emberbarát, polgárbarát, állampolgárbarát működése kerüljön előtérbe, hiszen amikor rendszert alakítunk át, amikor fenntartókról, létszámokról és finanszírozásról beszélünk, akkor elsősorban a struktúrák, a számok a fontosak, de amikor megtörténik a strukturális átalakítás, akkor a legfontosabb az ember kell legyen, az emberi erőforrás, amelynek a reprodukálására, megújítására és megerősítésére kell, hogy szerveződjenek ezek a területek.

Miniszteri munkám során azt tartom a legfontosabbnak, hogy az emberi erőforrás Magyarország legnagyobb kincse. Persze negatívan is meg lehet fogalmazni azt, hogy nekünk gyarmatbirodalmakból származó előnyeink és komoly nyersanyagkincseink nincsenek, viszont van emberi erőforrásunk, és a magyar emberi erőforrás, a tehetség és a kreativitás a történelem során mindig is olyan tényező volt, ami nagyon nehéz helyzetekből is ki tudta húzni ennek az országnak a szekerét. Szerintem ez ma is így van, ma is nagyon nehéz helyzetben vagyunk, hiszen az a válság, ami elért bennünket kívülről és belülről, azokat a rendszereket, amit eddig tartott fenn vagy az elmúlt húsz évben kiépített a magyar közpolitika, fenntarthatatlanná tette, hogy ne mondjam, a működésképtelenség határára jutottak, ezért az átszervezés elkerülhetetlen. Most az a kérdés, hogy mi lesz az átszervezés után, jobb rendszerek jönnek-e létre, jobban fogják-e szolgálni a polgárok érdekeit, az a jobb állam gondolat, amit megfogalmaztunk az átalakulás kapcsán, hogy ennek kell lennie a végcélnak, a polgárok számára valóban azt fogja-e jelenteni, hogy igazságosabb, megbízhatóbb, átláthatóbb, hatékonyabb és tartósan finanszírozható lesz a rendszer. Ez a nagy kérdés. S ha ezt egy minisztériumon belül lehet együtt képviselni, akkor úgy gondolom, hogy érdemes az emberi erőforrást a középpontba állítani.

A gazdasági fejlődés nagyon fontos dolog egy ország felemelkedése szempontjából, nagyon fontos a társadalmi tőke fejlesztése és a fenntartható fejlődés. Ez az a három tényező, ami meghatározza egy ország életét a kormányzati politika szempontjából. Ha kizárólag a gazdasági racionalitásra koncentrálnak, akkor előbb-utóbb kárt okozunk a társadalmi tőkében, az emberi erőforrásban és a fenntartható fejlődésben is, viszont ha megfordítjuk a dolgot, akkor az emberi erőforrások képesek arra, hogy adott esetben olyan hiányokat is pótoljanak, amelyek a gazdasági növekedés, a gazdaság megerősödésének a hiányát nemcsak elfedni, hanem valamilyen módon pótolni is képesek. Ezért áll a középpontban az emberi erőforrás. S ha megnézik azokat a területeket, amiket ez a tárca képvisel, például az oktatás területét, hogy hol lehetne leginkább reprodukálni, megerősíteni, illetve létrehozni az emberi erőforrást, ha nem az iskolában, a gyógyítás, az egészségügy területén, ahol a reprodukció zajlik. Nagyon fontos, hogy a szociális ellátórendszer ne egyfajta szegénypolitika legyen, hanem valóságos esélyt nyújtson azoknak, akik ki akarnak törni ebből a helyzetből. De a sport is egy ilyen fontos terület. S akkor már azokról a területekről beszélek, amelyek önöket érintik: a lelki közösségek közösségszervező és megtartó ereje az ilyen válságos időszakokban különösen fontos. De a kultúrának is van egy ilyesfajta reprodukáló tényezője. A Snétberger Központnak – amit eddig is támogatott a minisztérium és ezután is támogatni fog –, amely fiatal roma gyerekek zenei tehetséggondozásával foglalkozik, az a jelmondata, hogy a zene felemel. Ez a mondat kettős értelmű, s én úgy gondolom, hogy a minisztérium munkájának is kettős értelműnek kell lenni. A zene felemel lelki és szellemi értelemben, a zene – csakúgy, mint a művészet, a kultúra – nemesít, ugyanakkor a roma gyerekeknek valóságos kitörési esélyt ad az egész Kárpát-medencéből, hiszen Snétberger Ferenc ezt a központot úgy hozta létre, hogy körbeutazta a Kárpát-medence magyar ajkú cigány közösségeit és onnan verbuválta a tehetséges fiatalokat.

S akkor már is ott vagyunk a társadalmi felzárkózásnál, amelyik természetesen az emberi erőforrás létrehozásának, megerősítésének a területe. Ez az a másik terület, amelyik a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból át fog jönni az Emberi Erőforrások Minisztériumába. Itt rögtön hadd térjek ki arra, hogy személyi és szervezeti változásokat is tervezek a minisztériumban. A két államtitkárság érkezése meg is történt, és elébe szeretnék menni annak a kérdésnek, hogy a társadalmi felzárkózásért felelős államtitkárság jövőjét hogyan képzelem el. Komoly megbeszélést folytattam azzal az emberrel, Farkas Flóriánnal, az Országos Roma Önkormányzat elnökével, akivel ezt az államtitkárságot együtt felépítettük, egyáltalán a nemzeti romastratégiát létrehoztuk, és abban maradtunk, hogy miután ő az Országos Roma Önkormányzat elnöke és nem kívánja otthagyni azokat, akik megválasztották erre a tisztségre, ezért nem vállalta ezt az államtitkári feladatot, amit én sajnálattal vettem tudomásul. Bízom benne, hogy a jövőben is együtt fogunk dolgozni. Úgy gondolom, ezek után jobb, ha miniszteri szinten én fogom tovább vinni ezt az államtitkárságot, tehát új vezetőt nem jelölök erre a pozícióra, hanem miniszterként szeretném tovább vinni a társadalmi felzárkózás ügyét. Bízom benne, hogy olyan lehetőséget kapok a minisztériumban, hogy azok közé a szakpolitikák közé, amik ott vannak – az oktatás, az egészségügy, a szociális rendszer, a civil ügyek, a sportügyek –, be tudjuk vinni a romaügyet, a társadalmi felzárkózás ügyét és meg tudjuk sokszorozni azokat az erőforrásokat, amikre itt szükség van.

Az emberi erőforrásoknak egy nagyon fontos terepe a közösség önszerveződése, azt is mondhatnám, hogy a polgárok saját világa. Civil világnak is szoktuk ezt mondani. Ez a terület is a minisztériumba fog érkezni, és természetesen az a két legerősebb identitásképző elem, ami ennek a bizottságnak is a portfóliója, egyrészt a vallási identitás, másrészt pedig az etnikai identitás, mint a közösség megtartó ereje. Magyarországnak nagyon sok pozitív és sajnos néhány negatív emléke is van a történelemből arról, hogy a kettős identitása azoknak a nemzetiségeknek, amelyek itt élnek velünk évszázadok óta, mennyi pluszt jelentett ennek az országnak, és adott esetben mennyi szenvedést okozott nekik, gondoljunk csak a svábok kitelepítésére. Úgy gondolom, hogy ebben az ügyben komoly előrelépés történik ebben a ciklusban, amire büszkék lehetünk, és amire a bizottság is elvégezte a saját munkáját. Bízom benne, hogy az egyházi ügyek, a civil ügyek és a nemzetiségi ügyek új tárcához való érkezése ilyesfajta pluszt fog jelenteni. Ennyit kívántam elmondani általánosságban az Emberi Erőforrások Minisztériumáról.

Hadd mondjak néhány szót azokról a területekről is, amelyek az önök munkáját érintik. Mindegyik területen komoly átalakítások zajlottak az elmúlt időszakban, elég viharos munkát kellett végezni ezen a területen, elég, ha csak az új egyház-alapítási, a vallásszabadságról alkotott törvényre gondolok. Úgy gondolom, hogy az összes kritikával – akár nemzetközi, akár belföldi kritikával – együtt ez a törvény nagyon jó irányba indult el, és nagyon fontos, hogy olyan tartalommal tudjuk megtölteni, hogy senki se gondolja azt, aki valóban vallási tevékenységet akar folytatni, a saját hitét közösségi keretek között akarja megélni, hogy őt bármiféle hátrány éri ebben az ügyben, hiszen a vallásszabadság az egyik legfontosabb vívmánya az elmúlt húsz évnek. A törvény jól szabályozza azt, hogy ezzel kapcsolatban ne legyenek visszaélések. De nagyon fontos, hogy ezzel a bizottsággal azokkal a közösségekkel is, amelyek ennek a törvénynek a kereteibe egyelőre nem férnek bele – hiszen itt egy nyitott listáról, nyitott törvényről van szó –, érzékeltesük azt, hogy minden olyan pozitív tevékenységben, amiben ők hozzá tudnak tenni valamit a közjóhoz, számíthatnak a támogatásunkra. Fontos, hogy ezt az üzenetet együtt elküldjük.

A Nemzeti Civil Alapprogram átszervezése szintén nagyon lényeges a civil kapcsolatok világában. A Nemzeti Együttműködési Alap keretei, pályázatai számomra azt mutatják – amiről tegnap is beszéltem a Nemzeti összetartozás bizottságában –, hogy a Kárpát-medencei magyar nemzetet egységnek tekintjük a civil ügyek és természetesen az

egyházi ügyek tekintetében is. Erre államtitkár úr aktivitása és tevékenysége nagyon jó példával szolgál. Ez az innováció ebben az ügyben nagyon fontos, és egyáltalán az a fajta rendbetétel, amire a társadalmi működés számos területén szükség volt, hogy világos legyen, melyek azok az önszerveződő civil szervezetek, amelyek méltóak arra, hogy az adófizetők pénzéből is támogatást kapjanak, és hol vannak azok az egyházi ügyekhez hasonló típusú vállalkozások, amelyek alapvetően pénzszerző tevékenységre szerveződnek. Ebben az ügyben is nagyon fontos előrelépés történt.

A nemzetiségi területen az új nemzetiségi törvényt, egyáltalán a névmódosítást, ahogyan a nemzetiségeink és etnikai csoportjaink az új alaptörvényben szerepelnek, nagyon fontos előrelépésnek tartom, és azt, hogy húsz év után végre megszületik a nemzetiségek valóságos parlamenti, országgyűlési képviselője, éppen egy olyan helyzetben, amikor a parlament létszáma csaknem elfeleződik. Úgy gondolom, hogy ez egy fontos előrelépés. Nagyon fontos munka vár a minisztériumra 2014-ig, de a bizottságra is, hogy a nemzetiségek megértsék ennek a pozitív üzenetét és valóban tudjanak élni ezzel a lehetőséggel, hogy mindenki részt tudjon venni ezeken a választásokon, és hogy azok a nemzetiségek, amelyeknek a számarányuk miatt nem sikerül a parlamentbe teljes mandátumú képviselőt küldeni, a szószóló intézményével – ami szintén egy nagyvonalú gesztusvállalás a magyar politikai elit részéről – jól tudjanak élni. Ez az a terület, ahol rengeteg vitánk van egymással, de én azért becsülném meg különösen ezt a területet, mert kevés olyan vívmánya van az elmúlt húsz év demokráciájának Magyarországon, amire mindenki büszke és amit mindenki vállal, bármilyen oldalán van is a politikai palettának vagy a parlamenti patkónak. Az egyik ilyen a nemzetiségi ügyek szabályozása. Az 1993-as törvény tizenhárom nemzeti és etnikai kisebbségnek teremtette meg a képviselői lehetőséget. Pontosan tudjuk, százszor beszéltünk erről – ha szabad a régi bizottsági éneket idehozni – ebben a bizottságban arról, hogy mennyi anomáliával küszködik ez a rendszer, mennyi visszaélés, mennyi hamisság van benne, de úgy gondolom, hogy magának a rendszernek a lényegét nem szabad megkérdőjeleznünk, nagyon fontos, hogy együtt kiálljunk e mellett a rendszer mellett, és ennek az útnak egy nagyon fontos állomásának, vívmányának, hadd ne mondjam, hogy 1993 után egy nagyon fontos győzelemnek tekintsük azt, hogy végre a parlamentben is van lehetőség arra, hogy az ebből a rendszerből kikerülő érdeket és nemzetiséget képviselő politikusok az Országgyűlésben is hallassák a hangjukat.

Én egyelőre nem mondanék többet. Annak idején a másik oldalon, ahol most elnök úr ül, találkoztam olyan miniszteri meghallgatással, amikor az egyórás meghallgatásból 55 percet beszélt a miniszterjelölt. Én nem szeretnék ebbe a hibába esni, az foglalkozási ártalom lenne egy református lelkésztől, aki nem tud 40 perc alatt mindent elmondani. Itt tehát abbahagyom, de természetesen minden részletbe menő kérdésre szívesen válaszolok, amennyiben képes leszek rá. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Háromnegyed 2-kor szavazásra fogom feltenni a miniszteri alkalmasságra vonatkozó kérdést. *(Szabó Timea: Miért?)* Azért, mert miniszterjelölt úrnak 2 órára egy következő bizottságba kell mennie. *(Szabó Timea: Elég, ha 13.50-kor szavazunk.)* Megegyeztünk, háromnegyed 2 után 5 perccel fogunk szavazni. A szokásjog alapján ellenzéki és kormánypárti képviselők követik egymást. Miután az ellenzéki képviselők kevesebben vannak, ők nyilván több kérdést tesznek fel. A kérdéseket összegyűjtjük csokorba, mert lehet, hogy egymást keresztező kérdések is elhangzanak, és utána válaszol miniszterjelölt úr. Először Szabó Timeának adok szót, őt követi Ékes Ilona, Lendvai Ildikó, Csöbör Katalin és Gaudi-Nagy Tamás. Szabó Timeaé a kérdés joga.

Kérdések, észrevételek, megjegyzések

SZABÓ TIMEA (LMP): Köszönöm miniszterjelölt úr beszámolóját. Több olyan területről szeretnék érdeklődni, ami a bizottságot érinti.

Először a társadalmi felzárkózásról szóló stratégiával kapcsolatban szeretném megkérdezni, hogyan látja miniszterjelölt úr, hogyan lesznek megvalósíthatók az amúgy támogatandó célok akkor, amikor a kormány intézkedései sorban szembemennek a stratégiában megfogalmazottakkal és folyamatos a forráskivonás az oktatás, a lakhatás és az egészségügy területén. Hogyan lesznek megvalósíthatók ezek a tervek? A Szociális bizottságban miniszterjelölt úr részben azt válaszolta, a több pénz nem feltétlenül jelenti azt, hogy jó helyre megy a pénz. Szeretném, ha ma nem ezt a választ adná. Pontosán tudjuk, hogy az oktatásból való kivonás, az, hogy a lakhatás területén semmilyen előrelépés nem történt, a gyógyszerkassza felére vágása és a hasonló lépések nem azt jelentik, hogy itt egyfajta racionális átrendeződés történik. Huszonkét éve soha nem látott forráskivonás van ezen a területen.

A romatelepe-felszámolásokkal kapcsolatban is szeretnék érdeklődni. Mit gondol miniszterjelölt úr arról, hogy a program konzerválja a nyomort, a szegregációt és megengedi azt, hogy ezeket a gettókat csinosítsák. Tehát nem felszámolják, hanem elkezdik ezeket a nyomortelepeket toldozgatni-foldozgatni, a források egy részét pedig a helyi önkormányzatok épületeinek a fenntartására fordítják.

Mit tervez miniszterjelölt úr az iskolai szegregáció felszámolása terén? Tudjuk, hogy ezt törvény szabályozza, ám azt is tudjuk, hogy a gyakorlatban sajnos semmilyen előrelépés nem történt az elmúlt években. Van-e valamilyen terve ezzel kapcsolatban?

Tegnap lekerült a napirendről a romastratégia vitája, amely „Jelentés” címmel szerepelt, de tudjuk, hogy ez igazából nem jelentés, hanem két dokumentumot összefésültek, ami nagyon rendben van, de mikor várható az, hogy a roma felzárkózásról valamilyen jelentést kapjunk, illetve arról, hogy mit tett a kormány ez ügyben az elmúlt időszakban.

A következő kérdésem az Erzsébet-kártyával kapcsolatos. Mit gondol miniszterjelölt úr az Erzsébet-kártyáról, amely kiskorúsít. Itt komoly jogi aggályok is felmerülnek, hiszen ez a kártya létrehoz egy másodlagos állampolgári réteget, amelyik nem rendelkezhet szabadon a fizetése fölött. Tudom, hogy miniszterjelölt úr tegnap tett egy olyan kijelentést, hogy vannak olyan családok, amelyek nem méltók arra, hogy családnak nevezzük őket, mert a szülők a gyerekek rovására élnek. Én úgy gondolom, hogy azért ők is családok, de ez egy más kérdés. Nem gondolja-e miniszterjelölt úr, hogy egy erősen megbélyegző, sztereotípiákra épülő dolog ennek a kártyának a bevezetése, mert mondjuk ki, az iszákos, nyerőgépes, segélyen élő, lusta romáknak szól ez a dolog? Ezzel az erővel a nyugdíjasokkal is meg lehetne ezt tenni, mert ott is előfordulhatnak hasonló esetek.

ELNÖK: Képviselő asszony, gondolom, hogy a romáknak a játékgéppel és egyébekkel való összehozása nem az ön véleménye.

SZABÓ TIMEA (LMP): Valóban nem az én véleményem, de tudjuk, hogy bizonyos körökben ilyen vélemények fogalmazódnak meg. Elnök úr kérdése nyilván költői, mert pontosan tudja, hogy nem én képviselem ezt az álláspontot.

ELNÖK: A jegyzőkönyv számára tisztáztuk, hogy ez nem az ön álláspontja.

SZABÓ TIMEA (LMP): Köszönöm a viccet, elnök úr, ez nyilván nem az én álláspontom.

Most, hogy részben miniszterjelölt úr alá fog tartozni a leszakadó rétegek, a szegények integrálása, felemelése, tervezi-e, hogy a hajléktalanokat megbélyegző represszív intézkedéseken enyhít a minisztérium?

Most, hogy miniszterként fogja ellátni az egyházügyi területet, mit gondol arról, hogy a jelenlegi törvényben nincs – s ezt a Velencei Bizottság is erősen kritizálta – hatékony jogorvoslathoz való jog. Kívánnak-e ezen változtatni, vagy megvárják, amíg strasbourgi döntés lesz az ügyben?

Utolsó kérdésem az iskolaőrökkel kapcsolatos. Szabó Máté ombudsman úgy nyilatkozott, hogy az arányos festi fenyítés erősen aggályos, mert nincs rögzítve, hogy mit jelent ez. Terveznek-e ezen változtatni? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ékes Ilona képviselő asszony!

ÉKES ILONA (Fidesz): Miniszteri biztos urat volt módomban tegnap is meghallgatni. Nagyon gyorsan szeretném a kérdéseim feltenni. Hogyan képzei el miniszterként a Nemzeti Együttműködési Alap jövőjét, látja-e szükségességét annak, hogy plusz forrásokat lehessen bevonni a civil szférába? Milyen területen számít a civil szféra segítségére, támogatására? Emberi jogi kérdésekben szándékozik-e egyeztetéseket tartani a nem kormányzati szervekkel? Szándékában áll-e hangsúlyt adni a nők és férfiak társadalmi esélyegyenlősége témának? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lendvai Ildikó következik.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Én is tisztelettel köszöntöm miniszterjelölt urat. Az első, általános jellegű kérdésem előtt engedjen meg egy megjegyzést. Gratulálni nyilván akkor kell és lehet, ha megtörténik a kinevezés, kondoleálni azonban talán most is szabad. Akkora területet ölelt fel már eddig is a tárca a hozzákapcsolódó új államtitkárságok nélkül is, hogy még akkor is szinte elláthatatlan az irányítása, ha valaki Albert Einstein agysejtjeivel, Sziszifusz türelmével és kitartásával, s Napóleon vagy Churchill politikai képességeivel rendelkezik. Kétségbe vonom, hogy ez emberileg egyáltalán lehetséges-e; bele is rokkant szegény államtitkár úr, és már többen is – elismerem, ez rossz vicc volt – ebbe az alig átlátható feladatba. Természetesen nem miniszterjelölt úr határozta meg ezt a kört, ezért a kérdést nem önhöz teszem fel, hogy hogy a jó égben lehet ezt ellátni, mert erre csak poétikus kérdések költője tudna válaszolni, de megragadta a figyelmem miniszterjelölt úr egy mondata, azt mondta ugyanis, hogy ha önön állt volna, akkor inkább leadott volna államtitkárságot. Melyiket? Örömlénk, ha megtudhatnánk miniszterjelölt úr véleményét, hogy melyik az, amelyik egy kicsit jobban végiggondolt kormányzati struktúra esetén arrébb rakható volna. Ez persze nem azt jelenti, hogy önön kérnénk számon a miniszterelnök vagy a parlament döntését.

Vannak konkrét kérdéseim is, természetesen csak a bizottságunkat illető területről. Szabó Timea szerencsére már feltette azokat a kérdéseket, amik a társadalmi felzárkóztatást illetik, ezért én egyéb területekről kérdezek. Van három egymással összefüggő kérdésem az egyházi törvény kapcsán, van egy a nemzetiségi és van egy a civil terület kapcsán.

Az egyházi törvényről. Szabó Timea már feltette az én első kérdésem: kívánják-e módosítani az egyházak bejegyzésének a gyakorlatát? Erre nyilván felel államtitkár úr. Ehhez kapcsolódva az én első kérdésem az, hogy addig is, amíg a reményeim szerint sorra kerülő törvénymódosítás megtörténik, miniszterjelölt úr célszerűnek tartaná-e legalább a jogalkalmazás változtatását e törvény tekintetében annyiban, hogy legalább azok a közösségek, amelyek megfelelnek az új egyházi törvény kritériumainak, kivétel nélkül és rögtön elismerést kapjanak a parlamenttől, ne lehessen mazsolázni közöttük úgy, hogy az

elutasítottak még csak valamilyen indoklást se kapnak, hogy mi a baj velük. Tudniillik már az előtt meg lehetne változtatni a jogszabályt, mielőtt a törvény módosítására sor kerül. Ha egyáltalán sor kerül rá.

Szintén az egyházak területéhez, de részben az oktatáshoz is kapcsolódik a következő e tárgyú kérésem. Nem szeretném rekapitulálni azt a vitát, ami a hit- és erkölcsstanoktatás bevezetésére vonatkozik, lehet érvelni mellette és ellene, de ez most nem idetartozik. Magam nem tartom szerencsésnek, ha tanítási időben különválasztják a gyerekeket vallások szerint, de nem ezt a vitát akarom újranyitni. Ámde döbbenet olvastam a nemzeti alaptantervben a hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok között azt, hogy az iskolának – nemcsak a hittan-, hanem a teljes hit- és erkölcsstanoktatásra nézve – egyházzal kell szerződést kötnie a tartalom meghatározása és a felügyelet érdekében. Őszintén mondom, hogy ezt nem is értem. Ezek szerint ha vallásilag semleges világnézeti oktatást választ a gyerek, illetve a szülő és nem hittant, annak a tartalmát is az egyház határozza meg? Abszolút nem baj, ha leendő miniszter úr azt mondja, hogy ebben még tájékozódni fog, engem ez is megnyugtat, az viszont nem nyugtat meg, ami le van írva ebben a vonatkozásban a NAT-ban.

Szintén az egyházakra vonatkozik az a kérdés, hogy sajtóhírek és nyilatkozatok szerint újrakötésre kerül a Vatikáni Szerződés. Ez érthető, hiszen önmagában az, hogy az egykulcsos adórendszer miatt kevesebbet kapnak az egyházak az 1 százalékból – magyarán ők is veszesei a sokat emlegetett törvénynek –, meg az egész oktatási rendszer átalakítása indokolja ezt. Megteheti-e már leendő miniszter úr, hogy felvilágosítást adjon, hogy mi a kormány szándéka a Vatikáni Szerződés megújításával a finanszírozás tekintetében.

A nemzetiségi és a civil ügyekről már csak egy-egy kérdésem van, mondom megnyugtatóan, és bocsánatot kérek a terjedelmért. Miniszterjelölt úr elmondta a nemzetiségi törvénynek azt a kétségtelen előnyét, hogy végre megoldódik legalábbis a roma nemzetiség és talán a német kisebbség egyenrangú parlamenti képvisellete; a többenél ez már nehezebb lesz a létszámuk miatt, de ne ebbe a vitába menjünk bele. Ennek ellenére – és itt azért meg kellett a szemnek akadni – az országos nemzetiségi szövetségek elnökeinek tanácsa arra kért bennünket levélben a nemzetiségi törvény elfogadása előtt, hogy ne fogadjuk el azt, annak ellenére, hogy egy ilyen plusz jogot kaptak, s akkor erre oda kell figyelni. Sok kifogásuk mellett a közös kifogás az volt, hogy a népszámlálás önkéntesen megválaszolható adatát veszi figyelembe a törvény és eszerint lehet vagy nem lehet helyben nemzetiséginek nevezett önkormányzatokat alakítani. Ebben az ügyben azóta az ombudsman is az Alkotmánybírósághoz fordult. Van-e itt változtatási szándék, ami nemcsak a nemzetiségek szempontjából érdekes, hiszen korábbi nyilatkozatokból az is kiderült, hogy még az egyház-finanszírozásnak is alapja lehet egy szintén önkéntesen megválaszolható népszámlálási kérdés.

Végül a civil ügyekkel kapcsolatos kérdést teszem fel. 2010 februárjának közepén ez a bizottság – amikor miniszterjelölt úr még a bizottság elnöke volt – egyhangúlag, ami akkor is ritka volt, elfogadott egy határozatot arról, hogy a támogatást elosztó szervezeten túl szükség van a civil szervezetek országos érdekképviselőjének a létrehozására. Ez már a ciklus végén történt, így ebben az ügyben nyilván nem történt semmi, most azonban még inkább aktuálissá és fontossá tenné egy ilyen szervezet megalakulását az, hogy közben a civil támogatást elosztó szervezet úgy alakult át, hogy 90 százalékról egyharmadra csökkent a civil szervezetek által választott delegáltak aránya. Érzésem szerint a korábbi egyhangú támogatással elfogadott javaslat tehát aktuális. Kérdezem ezért, tervez-e miniszterjelölt úr a civil szervezeti világban valami ilyen típusú – vagy más – változást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csöbör Katalin képviselő asszony!

CSÖBÖR KATALIN (Fidesz): Köszönöm a szót. Először is hadd mondjam el, mennyire örülünk – örülök én és a környezetem is –, hogy Balog Zoltán urat jelöli miniszternek a miniszterelnökünk. Nemcsak azért örülök, mert részben földink, Borsod megyei, és nemcsak azért, mert ugyanahhoz a felekezethez tartozunk, hanem azért is, mert pontosan tudjuk – és Balog Zoltán úr is tudja –, hogy mivel jár egy miniszteri feladat. Ismerjük őt és tudjuk, hogy mindenki szolgálatába áll – a „miniszter” szó is szolgát jelent –, ő mindig mindenkit meg tud hallgatni, erre mindig tud időt szánni. Én ezért úgy látom, hogy egy ekkora minisztériumot, még ha újabb két államtitkárság is lesz hozzácsatolva, képes lesz elvezetni. Amúgy meg ott van nekünk a Gondviselőnk, aki vigyáz ránk, őrá meg különösképpen, úgyhogy ez nem fog gondot jelenteni. *(Varga László: Ő minden emberre egyformán vigyáz.)* Igen, de azért nekünk is van itt tennivalónk bőven ahhoz, hogy minden jól menjen.

Szeretném megkérdezni leendő miniszter úrtól, hogy mely területen fűzné szorosabbra az együttműködést az egyházakkal. A források mindig szóba kerülnek, tudjuk, hogy a források biztosítása most nagyon nehéz az országban és nemcsak rajtunk múlik, hogy egy-egy dologra mennyi forrás van, mégis szeretném megkérdezni, hogy milyen forrásokra számíthatnak az egyházak a jövőben – a jelenlegi lelkészekkel és püspökökkel is többször beszéltünk erről –, és milyen kapcsolatot tud leendő miniszter úr kialakítani az egyesületi státuszban működő egyházakkal. Miben lehet majd jobban együttműködni velük? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Én is üdvözlöm miniszterjelölt urat. Azért is örülök jogvédőként az ő miniszteri jelölésének, mert ő volt az, aki a legnehezebb gyurcsányi időkben elég keményen kiált az emberi jogok védelme mellett, és ezt mi, nemzeti jogvédők nem fogjuk elfelejteni neki. Nyilván ő is tudja, hogy az emberi jogvédelem nem egy liberális műfaj, hanem mindenkit megillető jogokról van szó, legyen az liberális, nemzeti radikális, cigány, zsidó vagy bármi.

Én néhány szakterülettel kapcsolatos kérdést szeretnék feltenni, amiket kombinálnék néhány Balog Zoltán-idézettel, és ezek után várom miniszterjelölt úr válaszait.

Én is osztozom abban az aggodalomban, hogy egy hatalmas tárcáról van szó. Ezt tegnap is elmondtuk a minisztérium elnevezésével kapcsolatos vitában. Egyébként nagyon sajnáltam, hogy miniszterjelölt úr nem lehetett ott. Államtitkár úr a tanúja annak, hogy úgy kellett lefolytatnunk a majd az ön által vezetendő minisztérium elnevezéséről szóló vitát, hogy nem volt ott az új miniszter. Szerintem úgy lett volna helyes, ha egy kvázi székfoglaló beszéddel miniszterjelölt úr előterjeszti a törvényjavaslatot, mondván, hogy nekem van egy vízióm, van egy koncepcióm, van egy hatásköri átrendezési elképzelésem, amit a kormány majd rendeletben meghatároz, és erre tekintettel nevezzük Emberi Erőforrások Minisztériumának. Hozzá kell ehhez tennem, hogy mi a „nemzeti” szó elhagyását nem szeretjük, mi mind formai, mind tartalmi szempontból ragaszkodunk a nemzeti érdekek érvényesítéséhez. Kérem miniszterjelölt urat, adjon választ arra, hogy mire jó ez a névváltoztatás.

Rátérnék a konkrét területekre. Nagy örömünkre szolgált a nemzetiségi törvény kedvező tartalmú elfogadása. Ezt mi is támogattuk, sőt több felvetésünk, javaslatunk is volt. Szeretném megkérdezni miniszterjelölt úrtól, el tudja-e fogadni azt az elvet, amit mi helyesnek látunk, hogy Magyarország akkor jár el jól a nemzetiségi ügyek területén, ha nemcsak a nemzetközi szervezetek nyomásának engedve sodródik és követi az ő akarátukat, hanem szuverén államként, amelynek a szerencsétlen, tragikus békediktátumok miatt saját területén kívül él egy jelentős hányada, mi is járjunk el legalább olyan korrekten a saját

nemzetiségeinkkel, mint ahogy azt elvárjuk a magyar területeket megszállva tartó államoktól. Amikor a nemzetiségi törvényről vitáztunk a parlamentben, azt az érvet kaptuk, hogy azért nem jó a 20 százalékos fölötti nyelvhasználat biztosítása, mert az költségbe kerül. Ez a szemlélet, például a költséghasználat fogja-e akadályozni a minisztériumot abban, hogy a nemzetiségek jogainak biztosítása érdekében maradéktalanul kiálljon, pont a miatt a felelősség miatt, amit a nemzeti összetartozás törvénye is megfogalmaz, az alaptörvény is megfogalmaz, és amire a határon túli magyarokért vállalt felelősség is kötelez.

A kábítószerügy, a drogprevenció is miniszterjelölt úr hatáskörébe fog tartozni, amiről még nem esett szó.

ELNÖK: Nem hozzá fog tartozni.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A kábítószer-prevenció viszont a minisztérium feladata. Gondolom nem kell hosszan részleteznem, mert nyilván miniszterjelölt úr és államtitkár urak is tisztában vannak azzal, hogy milyen tragikus folyamatok zajlanak a drogterjesztés területén. Ez egyrészt rendészeti, rendőrségi kérdés, másrészt pedig felvilágosítási kérdés. Milyen elképzelései vannak miniszterjelölt úrnak arra, hogy a magyar fiatalságot, amennyire lehet, mentjük meg ettől a rendkívül ember-, lélek- és nemzetpusztító jelenségtől, amely sajnos korban is egyre lejjebb megy, módszereiben is egyre rafináltabb, és szervezett bűnözői csoportok állnak mögötte, amelyekkel le kellene számolni. Le kíván-e számolni ezekkel miniszter úr, nyilván együttműködve a Belügyminisztériummal?

Áttérve a cigány kisebbség kérdésére: engem bosszant az, hogy külön hangsúlyozzák a nemzetiségek között a cigányokat. Én nem kevésbé szeretem cigány honfitársainkat, csak furcsállom, hogy miért kell külön venni a cigánykérdést, miért nem a nemzetiségi kategóriában tárgyaljuk az ő ügyüket is. Viszont ha már itt tartunk: szóba kerültek a cigánytelepek. Tényleg tragikus a helyzet ezen a területen. Miniszter úr figyelmébe ajánlom Morvai Krisztina országjáró videosorozatát, amelynek keretében több drámai helyszínelő felvételt készített, például a Durandán, Gyöngyös mellett, aztán Jászberényben, amellyel kapcsolatban egy feljelentéssorozatot tett, és ennek nyomán komoly ügyészi intézkedések indultak el. A legelvetemültebb viszonyok között élnek ott a cigányok, kétéves gyerekek meztelenül futkosnak a döglött patkányokkal teli csatornák mellett, de nem akarnám részletezni. Gyakorlatilag senki nem figyelt fel erre, se a polgármester, se az önkormányzat nem kezdeményezte azt, hogy ezeket a viszonyokat a létező jog eszközeivel, a meglévő források felhasználásával felszámolják, a gyerekeket állami nevelésbe vegyék. Tervezi-e miniszterjelölt úr az ilyen helyeken az érpataki modell bevezetését, ahol a helyi önkormányzat erői és az állam helyi szervei szoros együttműködésben járnak el a jelenlegi jogszabályi keretek között és a jelenlegi források felhasználásával annak érdekében, hogy az emberhez méltatlan körülményeket megszüntethessük cigány honfitársaink számára.

Még ennél a témánál maradva: tervezi-e miniszterjelölt úr a bentlakásos kollégiumok rendszerének beindítását, felgyorsítását, együttműködve hitéleti szervezetekkel, mert úgy gondolom, a cigány kisebbség, de a többség számára is jó megoldás lenne, ha ez a két eszköz belépne a rendszerbe.

Itt idézném miniszterjelölt urat. Tegnap komoly vita volt a roma integrációs jelentéssel kapcsolatosan. Miniszterjelölt úr nagyon helyesen azt nyilatkozta 2008-ban a Heti Válaszban, hogy „az ország eddig 120 milliárdot költött romaügyre az Állami Számvevőszék jelentése szerint. Ennek a pénznek a tizede került bizonyíthatóan a cigánysághoz. Sokan utálják a cigányokat, mert rengeteg pénzt kapnak, közben el sem jutott hozzájuk. Ennek a jelentésnek sem lett következménye, hiába kérdezzük rá újra és újra”. Én most átvinném miniszterjelölt úr szerepét és rákérdeznék: mi van ezzel az eltapsolt 120 milliárddal, és mik azok a garanciák, amiket miniszter úr be szeretne emelni a most már minisztériumi rendszerben működő

társadalmi felzárkóztatási keretbe, hogy ezt a csapdát elkerüljük. Lendvai Ildikó is azt mondta, hogy az elmúlt húsz év katasztrofális volt a cigányügy területén. Még egy mondatot idézek miniszterjelölt úrtól ebben a körben. „Minden forint kárt okoz, amit a romáknak személytelenül adunk, parazitizmusra nevel, arra az érzésre, hogy valami jár, függetlenül a teljesítménytől.”

Ezek után áttérnék az Erzsébet-kártyára. Én nem azért aggódnék, hogy az Erzsébet-kártya milyen rossz és megkülönböztet, hanem azt kérdezném meg, hogy kívánja-e ezt miniszterjelölt úr bővíteni, erősíteni, minél szélesebb körben, minél átláthatóbb módon bevezetni, egyben kiszorítva a külföldi jegyforgalmazó cégeket a piacról. Ezt mi is támogatnánk.

A következő a foglalkoztatásbővítés, ami szintén miniszterjelölt úrhoz tartozik. Lassan már Koltai Róbert jut eszünkbe, az illetékes elvtárs, akihez minden hozzátartozik. Ezt nem ideológiai hasonlatként mondom, csak próbálok egy kicsit oldani a hangulatot. Tényleg annyi a téma, amit már rettenetesen sok még átgondolni is. A foglalkoztatásbővítés kulcskérdés Magyarországon. Két elemet idéznék az Alaptörvényből, ami nekem is szimpatikus: egyrészt értékteremtő munkán alapul a gazdaság, másrészt pedig munkaképes embereknek munka biztosítása. Nem mellesleg ellenzékiként számon kérjük az 1 millió munkahelyre vonatkozó fideszes ígéretet. Milyen konkrét stratégiai lépéseket tervez miniszterjelölt úr? Tudom, ez nem egy egyperces válaszkérdés, de legalább azt szeretnénk tudni, hogy milyen irányokat lássunk, főleg arra tekintettel, hogy rettenetesen kicsi az aktív lakosság száma, hiszen alig 3 millió ember tartja el a most már 10 milliónál kevesebb lakosú országot.

Életkori kilátások és demográfiai helyzet. Ezek az iszonyú súlyos témák is miniszterjelölt úrhoz tartoznak, amelyekről külön parlamenti vitanapot lehetne tartani. Hogy értékeli miniszterjelölt úr azt a helyzetet, hogy egy Izlandon vagy Skandináviában élő állampolgár és egy magyar állampolgár várható élettartama között közel tíz évnyi különbség van? Miként kíván ezen változtatni? Hogy tudunk közelíteni a felé a modell felé, ami elvárható és jó lenne, nem beszélve a demográfiai helyzetről, valamint az értékteremtő munkára képes társadalomnak a gyerekvállalásra való ösztönzéséről.

A civil szférával kapcsolatosan is szeretnék kérdést feltenni. Nemrégiben a bizottságban járt Csizmadia László a Nemzeti Civil Alaptól, őt is kérdeztük az elmúlt nyolc év eltapsolt civil pénzeinek a kérdéséről. Ki fogja-e vizsgáltatni miniszterjelölt úr, hogy hova folytak el ezek a pénzek, tesz-e büntető feljelentést annak érdekében, hogy a felelősök bünhődjenek, illetve milyen garanciákat kíván beépíteni, hogy ilyen ne fordulhasson elő a jövőben?

Az 1 százalék felajánlása kapcsán egy olyan megfogalmazást fogadott el az Országgyűlés, amit már a NAV is tragikusnak tart, nevezetesen hogy az 1 százalék felajánlásában csak az a szervezet részesíthető, amelyik az előző évben szerződést kötött állami, önkormányzati szervvel közhasznú feladat kielégítésére. Ez azt jelenti, hogy egy most alkalmazandó 1 százalék felajánlásnál azt kívánjuk meg, hogy tavalyra vonatkozóan legyen egy ilyen szerződés, tehát itt elég komoly anomália mutatkozik. Egy ilyen levelet juttatott el hozzám egy állampolgár és azt kérte, hogy ezt juttassam el az illetékesekhez.

Végül, de nem utolsósorban az alaptantervre és az oktatáspolitikára kérdeznék rá. Megnyugodhat-e az a sok magyar ember, aki egy időben azért aggódott, hogy a klasszikus magyar írók, mint Wass Albert, Szabó Dezső, Tormay Cécile, Sinka István és mások szerepelnek-e majd az alaptantervben, és nem billen-e a mérleg a nemkívánatos irányba, illetve lesz-e áttörés a valós magyar történelem tanítása, eljuttatása, a nemzettudat erősítése érdekében a magyar fiatalokhoz, hiszen akár a származáselmélet, akár a trianoni tragédia, de egyáltalán a magyar nemzeti sors kérdéseinek a valós ismerete hiányos, hézagos, alig létező a magyar társadalomban. Hát nem könnyűek a kérdések, de bízom benne, hogy miniszterjelölt úr válaszolni tud rájuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még ketten jelentkeztek szólásra. Ha azt szeretnék, hogy miniszterjelölt úr válaszoljon a kérdéseikre, akkor kérem, hogy röviden kérdezzenek. Wittner Mária képviselő asszony következik.

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Nem akarom másoktól elvenni a szót, ezért rövidebb leszek, mint az előttem szóló, akitől rémregényeket és kiselőadásokat hallottunk kérdések helyett.

Néhány rövid kérdésem lenne. Eddig háromszázvalahány egyház volt Magyarországon. Zárójelben jegyzem meg: Isten csak egy van. A több mint háromszáz egyházból mára maradt 32, de kilátásban van még nem tudom mennyi. Meddig fognak elmenni az egyházak szaporításával, és meddig fogják ezek az úgynevezett egyházi egyesületek fejni az államot? Szerintem le kellene ezzel állni, mert már így is elég sok van.

A másik kérdésem az Erzsébet-kártyával kapcsolatos. Az Erzsébet-kártyának nagyon örülnek az emberek, mert az Erzsébet-kártyával ugyanúgy lehet vásárolni, mint a pénzzel, csak éppen nem kap érte cigarettát meg piát és nem dobhatja bele a félkarú rablóba. Ennyi az egész, tehát a családnak több marad.

Az egyházi finanszírozás nyilván nagyon a begyében van Lendvai Ildikó képviselő asszonynak, mert állandóan felteszi ezt a kérdést. Azt azért tudni kell, hogy az egyházi vagyonekat, amiből finanszírozták az iskolákat, a kórházakat, az óvodákat és mindent, lenyúlta az állam, most viszont visszaadtak lerombolt, lerohasztott épületeket, amiket az egyházaknak a saját pénzükből kellett helyreállítani. Most is azt folytatják, amit régen is csináltak, csak hogy most nem tudják finanszírozni önmagukat. Vagy az állam finanszírozza őket, és akkor ne legyen az MSZP-nek erre gondja, vagy pedig adják vissza az egyházi vagyonekat, amikből finanszírozni tudják ezeket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Berényi László képviselő úr!

BERÉNYI LÁSZLÓ (Fidesz): Örülök, hogy együtt dolgoztunk és együtt dolgozhatunk miniszterjelölt úrral. Én nem aggódom, mert az a tempó, amit a romafelzárkózási ügyben diktált, nagyon is meggyőző. Soha nem aggódott a fizikai állapotáért, és az elkötelezettsége szerintünk helytálló. Úgy gondolom, emberi erőforrás miniszterként teljesíteni tudja azt, amit vállalt.

Azt szeretném megkérdezni miniszterjelölt úrtól, hogy a felzárkóztatási stratégia megvalósításában az ágazati összehangolás hogyan segít nekünk például az oktatás, a sport és a kultúra területén. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Miniszterjelölt úré a szó.

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt válaszai

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások miniszterjelölt: Megpróbálok távirati stílusban válaszolni az egyes kérdésekre, hogy minden kérdés megválaszolásra kerüljön.

Szabó Timea képviselő asszonynak mondom, úgy látszik, a tények ismeretének a hiánya nem zavarja önt az olyan kijelentések megtételekor, mint amiket a romatelepekkel kapcsolatban tett. Ezt akár hangulatkeltésnek is tekinthetném, ha a korát és az állapotát nem nézném. Nem tudom, honnan szedi ezeket a hülyeségeket. Ez azért bosszant engem annyira és azért használok ilyen szavakat, mert pont az ellenkezője történik. Romatelepek csinosításáról meg nem tudom, milyen zöldségekről beszél. Ön pontosan tudja, hogy háromféle módon lehet ezt a dolgot megközelíteni. Az egyik az, hogy eldózerolunk valamit, ami egyébként emberi lakhatásra alkalmatlan. Ez egy létező dolog és van, ahol ezt az utat választjuk, és erre a

romatelep-felszámolási programban megfelelő pénzek állnak rendelkezésre. A második lehetőség az, hogy vannak ma Magyarországon olyan telepszerű együttélési formák, ahol a házakat valamilyen módon fel lehet újítani, az infrastruktúrán lehet javítani – például a csatorna- vagy a vízhálózat színvonalán –, és ott ezáltal élhető körülmények lesznek, és akik ott laknak, azok ragaszkodnak ahhoz, hogy ilyen körülmények között maradjanak, miközben természetesen javítjuk a feltételeket. S van egy harmadik lehetőség is, és ha ön ezt csinósításnak akarja hívni, hát hívja annak, de ez egy ostoba, értelmetlen szó. *(Szabó Tímea: Idézőjelben mondtam.)* Az idézőjel nem látszik akkor, amikor az ember beszél. *(Szabó Tímea: A mutogatás viszont igen.)* A mutogatás valóban látszik.

ELNÖK: Kérem képviselő asszonyt, hogy tartsa be a parlamentáris formát és ne folytassanak párbeszédet.

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások miniszterjelölt: Mi szívesen folytatunk párbeszédet. A harmadik lehetőség pedig az – és a telepprogramjaink lényeges része ilyen –, amikor azokat az embereket, akiket ki tudunk hozni ezek közül a körülmények közül, alkalmassá tesszük arra, hogy az új, megváltozott körülmények között is életképesek legyenek és fenn tudják tartani azt az életformát, amibe kerülnek. Ezek európai uniós előírások, amiket mi teljesítünk. Részben mi hoztuk létre, részben mi finomítottuk ezeket. Az a tapasztalat, hogy ha valakit bármiféle felkészítés nélkül kihozunk a romatelep közepéből, vagy beteszünk néhány családot a falu közepébe, az nem járható út. Mert mi az eredmény? Mini cigánytelepek jönnek létre és nem történik semmilyen előrelépés, ellenkezőleg, rosszabb állapotba kerülnek, mint voltak addig. Ennél azért egy picit több komolyságot várok egy ilyen komoly képviselőtől, ráadásul alelnöktől ebben az ügyben, mert amit mond, az rémhírterjesztés. Ez a helyzet!

Az már sokkal komolyabb kérdés, hogy az oktatási rendszer átalakítása, az új köznevelési törvény és a szociális ellátórendszerek változtatása hogyan viszonyul a társadalmi integrációhoz. Itt valóban sok nyitott kérdés van még. Én azt hiszem – nyilván önnel ellentétben –, ezekben a törvényekben megvan a lehetőség arra, hogy nagyobb esélyük legyen azoknak, akik mélyszegénységből indulnak, hogy előre tudjanak jutni, de ha nem jól csináljuk a részletszabályok kidolgozásánál, a végrehajtási rendeleteknél, a kerettanterveknél és így tovább, akkor adott esetben még rosszabb is lehet a helyzet. Tehát az a feladat, hogy azokat a lehetőségeket, amikor az állam egyértelműen vállalja, hogy ő tartja fenn a köznevelést és a közoktatást, mert ez az ő dolga, együttműködve az önkormányzatokkal, világosan elvállalva a saját felelősségét, akkor ebből jobb helyzet legyen, pontosan azokon a területeken, ahol eddig a szegény önkormányzat gyenge iskola, gazdag önkormányzat erős iskola dichotómiából kilépve megpróbáljuk valamilyen módon egységesíteni az oktatást, a kínálatot, a színvonalat, és ezzel az esélyegyenlőség irányában indítsuk el ezt a folyamatot. Úgy gondolom, hogy komoly lehetőség van erre.

A testi fenytéssel kapcsolatban én a köznevelési törvényt szeretném önnek idézni: az iskolában senki, semmilyen hivatalos vagy nem hivatalos személy „nem vethet alá testi fenytésnek semmilyen gyermeket”. Egyébként a családban sem, ez 2000. január 1-je óta így van Magyarországon, tehát ilyesmire nem tud sor kerülni. Az pedig, hogy a hatóságok milyen testi nem fenytést, hanem kényszert alkalmaznak azért, hogy megfékkezzenek valakit, aki magában vagy másban kárt tud tenni, a rendörségi törvény hatálya alá tartozik, de ennek természetesen semmi köze nincs a testi fenytéshez. A fentiek alapján meg kell állapítanom, hogy ez újabb hangulatkeltés ebben az ügyben.

A romastratégiaival kapcsolatos jelentést azért vettük le a parlament napirendjéről, hogy világossá tegyük, nem elengedjük ezt a dolgot, mint az államtitkárságnak egy előző programját, ami lezárult, hanem megpróbáljuk ezt miniszteri szinten újra előterjeszteni.

Persze jogos a kérdés az eredmények iránt. A roma évtized program előír egy jelentési kötelezettséget számunkra, és úgy gondoltuk, hogy ezt összekötjük a nemzeti felzárkózási stratégiával. Az eredményeket folyamatosan nyomon lehet követni, hiszen ez az első olyan stratégia Magyarországon, amelyik mellé van egy akcióterv téve, ez nyilvános, az interneten is megtekinthető, nyomtatott formában is elérhető, és ott vannak a felelősök, a pénzforrások és a határidők is. A határidőket számon lehet kérni rajtunk, és kérem is, hogy kérje számon rajtunk. Ebben az ügyben valóban nem próbált hangulatot kelteni, és ezt pozitívan megállapítom.

Az Erzsébet-kártyáról azt mondta, hogy ez megbélyegzi az embereket. Járt ön már ebben a világban? Egyszer kísérjen el, amikor én arra járok! Magyarországon vannak olyan családok – és itt az etnikai szálról szó sincs, olvassa el a jegyzőkönyvet –, ahol a szülők alkalmatlanok arra, hogy a gyermeküket neveljék. Az apa is, meg az anya is. És vagy el kell venni tőlük a gyerekeket, vagy pedig olyan módon kell nekik segíteni, hogy a gyereket a szülő ellenére kell megvédeni. És ez nem etnikai kérdés, de még csak nem is mélyszegénységi kérdés. Ez még a középosztályban is előfordul, sőt megkockáztatom, a gazdagok világában is előfordulnak ilyen történetek. Ilyen esetben az államnak kötelességei vannak. Ennek egy első változata az, amikor a szociális segélyből önmagát fenntartó családokban megakadályozom azt, hogy a gyermek ellenére használják ezt a pénzt, és az Erzsébet-kártyával – ami egy részét jelenti ennek a juttatásnak – arra kényszerítem, hogy kizárólag a gyerek javára tudjon vásárolni. Ezt összehozni az iszákos, nyerőgépes romákkal, mint előítélettel... Ha ez nem az ön véleménye és nem az enyém – remélem, hogy ezt nem gondolja rólam –, akkor mégis kinek a véleménye? Szerintem ezt felesleges idehozni, mert egyszerűen nincs értelme. Hadd kérjem önöket, mint nyeretlen kétéveseket a politikában, hogy ne folytassák elődeiknek ezt a politikáját, akik becsukták a szemüket a valóság elől, és amikor meghallották, hogy mi van a valóságban, akkor elkezdtek kiabálni, hogy rasszista, meg előítéletes. Ez a helyzet! Kérem, hogy olvassa el még egyszer a jegyzőkönyvet, és a régi jó kapcsolatunkra hivatkozva elvárom, hogy megkövessen ebben az ügyben. Én senkivel kapcsolatban semmilyen előítéletet nem fogalmaztam meg, mindössze utóítéleteket mondtam, tapasztalatokat említettem és felméréseket idéztem.

A következő téma, ahol nem próbált hangulatot kelteni a képviselő asszony, nagyon helyesen, ez a hajléktalanok megbélyegzése. Szerintem ez egy nagyon fontos dolog az egész szegényekkel kapcsolatos ügyben, és bízom benne, hogy ebben szövetségesek tudunk lenni. Ha valaki azt gondolja – és ezt a miniszterelnök nyilvánvalóvá tette a Magyar Országgyűlésben –, hogy bárkit csak azért, mert nehezebb körülmények közül jött, mert kevesebb lehetősége volt arra, hogy a képességeit kibontakoztassa, netán etnikai származása miatt hátrányt szenvedett, bárki megbélyegezhet vagy megalázzhat emberi méltóságában, ezt csak vissza lehet utasítani. Amikor a kormány, lehet, hogy nem a legszerencsésebb formában, megpróbálta az utcán élést mint tartós életformát felszámolni vagy visszaszorítani – a céllal én abszolút egyetértek, de hogy az eszközök és a kommunikáció mindig jó volt-e, az egy következő kérdés –, azt mindig nagy médianyilvánosság követte. Viszont elfelejtene beszélni arról a törvényről, ami két héttel utána készült, és amely határozottan kimondja, hogy bűncselekménynek minősül a hajléktalan emberek ilyen típusú vegzálása akár a hatóság, akár magánszemélyek részéről, és a két dolgot szerintem együtt kell látni ebben az ügyben.

Az egyházakkal kapcsolatban – Lendvai Ildikó képviselő asszony is kérdezte ezt a dolgot – feltett kérdése megint információhiányra vagy tájékozatlanságra utal, ugyanis az egyházak bejegyzésével kapcsolatban van jogorvoslat Magyarországon, és ezt úgy hívják, hogy alkotmányjogi panasz. Az ombudsmanon keresztül az Alkotmánybírósághoz lehet fordulni. Ennek a gyakorlatát szorgalmasan követi az ombudsman, és erre mindenképpen felhívnom a figyelmet.

Ékes Ilona képviselő asszonynak azt mondanám, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap jövőjével kapcsolatban én még óvatosan fogalmaznék. Most indult el ez a dolog, nézzük meg, lássuk meg a tapasztalatokat, és a tapasztalatok fényében beszéljünk arról, hogy hogyan lehet továbbfejleszteni.

Az emberi jogi konzultációt nagyon fontosnak tartom, éppen ezért létre is hozta a kormány az emberi jogi munkacsoportot, amelynek eddig én voltam a vezetője, de miután ez egy államtitkári megbízatás, át fogom adni Kovács Zoltán államtitkár úrnak. Ennek az emberi jogi munkacsoportnak az a feladata, hogy a magyarországi emberi jogi szervezetekkel felvegye a kapcsolatot és egy emberi jogi civil kerekasztal formájában konzultáljon.

A nők és a férfiak esélyegyenlőségét én mindig fontosnak tartottam, de annyi önkritikát szabadjon megengedni, hogy mi ezzel a típusú genderes mainstreammel értékalapon nem tudunk azonosulni, kizárólag annyit tudunk, hogy visszautasítjuk, de ez nagyon kevés. A másik oldalról meg fel kell mutatni pozitívan azt, hogy konzervatív, keresztény értékalapon hogy lehet ebben az ügyben úgy együttműködni, hogy a család, a nők, a férfiak, a gyermekek szempontjait együtt képviselve a nők esélyegyenlőségén – ami fontos feladat Magyarországon – javítunk. Úgy gondolom, ebben az ügyben fontos lépés a munkaerő-piaci helyzet javítása. A nők tekintetében végül is van most egy miniszteri biztos, és bízom benne, hogy ő fontos munkát fog végezni.

Értem én Lendvai Ildikó képviselő asszony részvétnyilvánítását, de azért megjegyezném, hogy szemléletbeli vagy koncepcionális különbség van köztünk. Ha igaz lenne az a logika, amit képviselő asszony mond, hogy hét területet együtt nem lehet felügyelni és koordinálni, akkor nem lehetne kormány Magyarországon, ugyanis a kormány 27 területet felügyel. A kérdés az, hogy a koordinációnak milyen síkjait határozzuk meg. Remélem nem tűnik nagyképűségnek, ha azt mondom, hogy van egy kis kormány a nagy kormányon belül, és ennek azért van értelme – ahogy a bevezetőben is mondtam –, mert a nagy rendszerátalakításokban fontos, hogy legyen egy olyan előszűrő, amely a konfliktusokat, az érdekütközéseket konszolidált formában viszi a kormány elé. Nem lehetne miniszterelnöke Magyarországnak akkor, ha nem lehetne hét vagy több területet összefogni. Miniszterelnökünk hál istennek van, én pedig megpróbálom ezt a hét területet koordinálni. Én nem akarok szakpolitikus lenni – nem is tudnék –, ezért vannak az államtitkárok. Volt egyfajta gúnyolódás a parlamentben, amikor az európai uniós elnökség alatt olyan névjegyeket nyomtattunk, hogy a miniszter az spate, tehát államminiszter, de az a helyzet, hogy Németországban is ilyen rendszer van. Van csúcsminiszter a külügyminisztériumban, és van alatta három államminiszter. A belügyminisztériumban a társadalmi integrációval nem a belügyminiszter foglalkozik, hanem egy alatta levő államminiszter, és ez egy jól működő rendszer. A mi államtitkáraink tulajdonképpen ilyen államminiszterek, akik saját autonóm portfólióval rendelkeznek, és a miniszter csak koordináló funkciót tölt be. Én tehát ezt nem tartom olyan tragikusnak. Arra pedig, hogy hogyan lehet különválasztani ezt a tárcát, van egy klasszikus megoldás, egyik oldalról a népjólét, a másik oldalról pedig a kultusz. Még az is elképzelhető, hogy egyszer majd visszatérünk ehhez az ügghöz.

A hitoktatással kapcsolatban szerintem valami fogalmi zavar van, mégpedig talán azért, mert az erkölcsstan tulajdonképpen az etika. Van az erkölcsstan meg a hit- és erkölcsstan, és az egyházakkal való szerződés-kötés kizárólag a hit- és erkölcsstanoktatásra vonatkozik. Szerintem jobb, ha a kerettantervben etikának nevezzük – erről majd megpróbálom meggyőzni Hoffmann Rózsa államtitkár asszonyt, erre most több eszközöm lesz, mint az előzőekben –, mert akkor sokkal jobban elválík.

Csöbör Katalin felhívta a figyelmet arra, hogy azok felé a vallási közösségek felé is jelezzük, amelyek egyesületként vannak bejegyezve, hogy amennyiben a munkájuk a közjót gyarapítja, az egy nagyon fontos munka, én mégis azt mondanám, hogy semmilyen olyan változás nem történt, ami a hitélet szabad gyakorlását korlátozná. Ami pedig ezeknek a

szervezeteknek a közszolgálati tevékenységét illeti, abban speciális megegyezésekre van szükség. Ha nem jól működik az, amit működtetnek, akkor arról nyilván le kell mondaniuk, de minden olyan hasznos tevékenységet, amire szükség van, támogathatunk a következőkben is.

A nemzetiségi ügyel kapcsolatban hadd mondjam azt, hogy a népszámlálási kérdés mindig újabb vitákat jelent, de nincs más út, mint az objektívhoz közelítő kritérium. Én úgy gondolom, hogy egy szabad országban anonim módon valakinek a nemzetiségi hovatartozását megvallani nem tragikus dolog, nem kell attól félni. Szerintem nyugodtan meg lehet ezt tenni, és ebből kiindulva nyugodtan lehet arányszámokat felállítani. Persze megértem azoknak a kisebbségeknek a félelmeit, amelyeknek a tagjai nem voltak elég határozottak és öntudatosak a népszámláláskor, és nem lesz náluk nemzetiségi önkormányzat. De erre azt tudom mondani, hogy biztatni kell a sajtójainkat arra, hogy vallják meg a nemzetiségi hovatartozásukat, meg a vallási hovatartozásukat is. Egy szabad országban ezt bátran fel lehet vállalni. Abban viszont bizonyára egyetértünk képviselő asszonnyal, hogy itt van az intézményesült etnobiznisz, ami arról szól, hogy olyan önkormányzatokat alakítanak bizonyos településeken, akiknek ott az égvilágon semmiféle történelmi nyomuk nincs, csupán azért, mert egyesek úgy gondolják, hogy így lehet egy kis zsebpénzt szerezni. Bírósági ügyek vannak abból, hogy van, aki már a harmadik ciklusban akar valamilyen nemzetiségi önkormányzat nevében elindulni. Nem mondom ki a nevüket, mert a végén még rasszistának fognak tartani, de r betűvel több kisebbség neve is kezdődik. Ezekben az ügyekben határozottan fel kell lépni és meg kell érteniük a kisebbségi önkormányzatok vezetőinek is, hogy az igazi út ebben az ügyben az identitás vállalása.

Az egyházakkal kapcsolatban a legfontosabbnak azt tartom, amit Lendvai képviselő asszony is mondott – s ez már Csöbör Katalinnak is válasz kíván lenni –, hogy azok a rendszerek is átalakultak, ahol az egyházak komoly feladatokat vállaltak az oktatás, a szociális szféra, részben az egészségügy és a kultúra területén, vagy akár a gyermekjóléti szolgáltatásokban. Amikor átalakul ez a rendszer, akkor tulajdonképpen megszűnik a Vatikáni Szerződés – amit annak idején még önök kötöttek – jogi értelmezhető alapja. Ezt a változást majd mindenképpen át kell vezetni, és ez egyébként nagyon helyesen az összes többi elismert egyházra is automatikusan vonatkozik. Ebben az ügyben természetesen előre fogunk lépni.

Gaudi-Nagy Tamás kérdészuhatagjára megpróbálok egy-egy mondatban válaszolni, mert az idő sajnos lejárt. A nemzeti és az emberi tényező tisztázására felajánlok egy külön időpontot a képviselő úrnak, aki a „nemzeti” szó elhagyását kifogásolta. Én azon az állásponton vagyok, hogy ahol minden nemzeti, ott egyre kevesebb nemzeti dolog lesz. De ez igaz a keresztényre is, mert ahol minden keresztény, ott a végén semmi se lesz keresztény. Elég nemzeti minisztériumunk marad még, ezért én ezt semmiképpen nem tekintem hátránynak.

A reciprocitás, a kölcsönösség követelménye a nemzetiségi ügyben nem a mi álláspontunk. Szerintem nem mérhetők össze a Magyarországon élő nemzetiségek és a határon kívül élő nemzetiségek. Az, hogy ugyanazt az arányú támogatást adjuk az itt élő román közösségnek – amelyet egyébként szorgalmasan támogatunk –, mint a romániai magyar közösségnek, egyszerűen értelmezhetetlen, mert az egyik egy nagy nemzetrészt, a másik pedig egy kis etnikai csoportot. De ugyanilyen problémák lehetnek adott esetben szlovén ügyben is. Szerintem nekünk a klasszikus nemzetközi kisebbségi, nemzetiségi jogok alapján kell állnunk. Nekünk minden jogot meg kell adnunk az itt élő nemzetiségeknek, és megkövetelni ugyanezt a szomszédos államoktól még akkor is, ha mi bizonyos pontokon netén elmaradunk. Én ragaszkodnék ahhoz, hogy vannak olyan klasszikus nemzetközi emberi jogi standardok, amiket számon lehet kérni a szomszéd országok kormányain is. Ha figyeli képviselő úr a marosvásárhelyi történéseket, láthatja, hogy ott elég lényeges eredményeket sikerül elérni ebben az ügyben.

A kábítószer tekintetében én alapvetően azon az állásponton vagyok, hogy vannak negatív eszközök ebben az ügyben, amik megakadályoznak és elsősorban a működtetőket büntetik, de adott esetben szükséges büntetni a felhasználókat is. Ezek a negatív kényszerítő eszközök akkor jók, ha melléjük rakjuk azokat a pozitív eszközöket, amik segítik a kitörést ebből a világból. Ennek a kettőnek a jó összhangjára van igazából szükség.

A romatelepekről – érzelmileg talán egy kicsit földúltabban, mert szívügyem ez a dolog – már beszéltem, ezért most arra nem térnék ki újra.

A kollégiumi hálózattal kapcsolatban támogatom azt, amit önök javasolnak, csak egy bizonyos életkortól fölfelé. Azt gondolom, hogy tízéves kor alatt nincs értelme kollégiumba kényszeríteni gyerekeket. A hároméves kortól kötelező óvodát sokkal jobbnak tartom, mert az egy felzárkózási eszköz, és lehetőséget kell adni azoknak a családoknak, akik egyfajta normalitásban élnek, hogy a gyerek ott tudjon maradni, ha ott jobban tudják nevelni. A kényszert tehát így kell alkalmazni. De ahol a család inkább hátrányára van a gyerek fejlődésének, onnan az óvodába el kell vinni a gyereket, és valamilyen módon meg kell próbálni a szülővilágra is hatni ebben az ügyben. Képviselő úr talán hallott a keresztény roma szakkollégiumi hálózatról, amelynek keretében szeptember 1-jén nyolcvan fiatal kezdte meg a tanulmányait, és bízom benne, hogy olyan fiatalok lesznek ebben a kollégiumban, akik a többséggel való együttműködésben érdekeltek, nem pedig a konfliktusban.

Az ön által említett 120 milliárd forint egy 2008-as adat. Egyébként Farkas Flóriánnal együtt bányásztuk ki ezt az állami számvevőszéki jelentést és ezzel kapcsolatban komoly vizsgálatokat folytattunk. S ha az interjút tovább olvassa, azt is láthatja, nem arról van szó, hogy X millió forintot elloptak, hanem arról, hogy rossz a nyilvántartási rendszer és nem tudjuk megállapítani, hogy romaprogramok valójában voltak-e. Ebből a szempontból nagyon fontos előrelépés az a keretmegállapodás, amit az Országos Roma Önkormányzattal kötöttünk, ami arról szól, hogy adatgyűjtés és adatellenőrzés van, tehát nemcsak odaírjuk valamire, hogy romaprogram, aztán vagy eljut a romákhoz, vagy nem, hanem igenis van visszacsatolás, van ellenőrzés, van monitoring, és van egy olyan statisztika, amiben látjuk, hogy kiket és milyen módon értek el a támogatások, a programok.

Az Erzsébet-kártyával kapcsolatos kérdésekre megpróbáltam megfelelő válaszokat adni.

A foglalkoztatás bővítése csak részben tartozik hozzám. Úgy gondolom, hogy a Start-program, ami a képzéssel összekötve elindult, lényeges dolgokat fog jelenteni ebben az ügyben.

A demográfia tekintetében teljesen igaza van, mi tíz évvel korábban halunk meg, mint az izlandiak és hat évvel korábban, mint az európaiak, hozzánk képest pedig a magyarországi romák még tíz évvel korábban halnak meg. Ebben az ügyben tehát valóban sok közös tennivaló van még.

Örömmel jelentem képviselő úrnak – s kérem, ezt ne vegye csipkelődésnek –, hogy a nemzeti alaptanterv alapján nemcsak a történelmünk nagyjairól fogunk a következőkben tanulni, hanem a romák történetét is meg fogjuk tanítani a diákoknak. Egyáltalán a Magyarországon élő nemzetiségek történetét nagyon fontos megtanítanunk.

Wittner Mária hozzászólását köszönöm. Alapvetően egyetértek azzal, hogy mi nem ötéves terveket teljesítünk és annál jobb, minél több egyház van, viszont oda kell figyelni arra, hogy a tisztességes vallási közösségeknek megadjuk a lehetőséget arra, hogy szabadon gyakorolják a vallásukat, és ha közszolgálatot vállalnak, akkor abban segítsük őket.

Berényi képviselő úrnak már tényleg csak egy mondat maradt. A társadalmi felzárkózási stratégiában a sport szerepe valóban nagyon lényeges. Bízom benne, hogy azok a sportprogramok, amiket elindítottunk, eredményt fognak hozni, hiszen ez nemcsak azoknak jelent pozitívumot, akiket bevontak, hanem a kisebbség képét is formálja, mert egy sikeres roma sportoló az előítéletek leépítésében is szerepet játszhat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Látszik, hogy miniszterjelölt úr elkötelezettje mindezeknek a témáknak, így nem véletlen, hogy ebben a bizottságban jól érzi magát. Farkas Flórián kért még szót.

FARKAS FLÓRIÁN (Fidesz): Elnézést kérek képviselőtársaimtól, de kötelességemnek tartom, hogy megszólaljak. Az első gondolatom természetesen a köszöneté. Köszönöm szépen a bizalmat, miniszterjelölt úr, de túl fiatal még ahhoz az új romapolitika és az önkormányzat új rendszere, hogy elhagyjam őket. Biztos vagyok benne, hogy innen is nagyon sokat tudok segíteni. Abban bízom, hogy miniszterjelölt úr a kormányzaton belül az érdekeinket legalább olyan jól tudja érvényesíteni, mintha azt nekem kellene megtenni. Sőt így talán nagyobb hasznot tudok nyújtani. A magyarországi cigányság támogatja miniszterjelölt urat, én pedig mindig ott leszek és jó munkát kívánok.

Szavazás a miniszteri kinevezésről

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki támogatja Balog Zoltán miniszteri kinevezését? (14) Ki nem támogatja? (3) Ki tartózkodott? (3) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja Balog Zoltán miniszteri kinevezését.

Sok erőt és jó munkát kívánunk miniszterjelölt úrnak. Bizottságunk a parlamenti szabályok szerint az ellenőrzési funkcióját mindig gyakorolni fogja, viszont a tétel másik oldala, hogy mindig számíthat ránk, partnerek leszünk a tevékenysége során. Köszönöm szépen.

A Büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslat (T/6958. szám) (Általános vita)

2. napirendi pontunk a Büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslat. Az általános vitára való alkalmasságról kell döntenünk. Szeretettel köszöntöm Répássy Róbert államtitkár urat. Ehhez a napirendi ponthoz civil szervezetek készítettek egy anyagot, ami menet közben kiosztásra kerül. Kérés érkezett hozzám a tekintetben, hogy négy civil szervezet ötperces időkeretben szeretné a véleményét kifejteni a Btk.-val kapcsolatban. Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Melyik ez a négy civil szervezet?

ELNÖK: Amnesty International Magyarország, Háttér Társaság a Melegekért, Társaság a Szabadságjogokért és a Magyar Helsinki Bizottság. Ahhoz, hogy szót adhassak nekik, a bizottságnak szavaznia kell, de a szavazás előtt meg kell jegyeznem, nem szeretnénk azt a látszatot kelteni, hogy ideológiai megfontolásból azonos szervezetek ezt úgy tüntetnék fel, mintha csak és kizárólag ez a vélemény létezne Magyarországon. Másrészt: ha viszont azok a civil szervezetek, amelyek vették a fáradságot, elolvasták a Btk.-t, véleményt kívánnak róla alkotni és jelentkeztek felszólalásra, akkor az úgy korrekt és tisztességes, ha a bizottság erről szavaz. Tehát az, hogy meghallgatjuk őket, semmiféle kiemelés nem jelent másik 17 ezer civil szervezet közül, csak azt jelenti, hogy élni kívánnak a nyilvánossággal. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Szervezetenként kapnak ötperces lehetőséget?

ELNÖK: Nem, hanem együtt kapnak összesen öt percet. Ki ért egyet azzal, hogy az említett négy szervezet által kijelölt személy öt percben megszólalhasson a bizottságban? (18) Ki nem ért ezzel egyet? (2) Ki tartózkodott? (0) A bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a négy szervezet közös képviselője megszólalhasson a bizottságban, és Répássy Róbert államtitkár úr

után megkapja a lehetőséget. Kérem addig jelöljék ki, hogy ki fogja öt percben ismertetni a közös véleményüket. Államtitkár úré a szó.

Dr. Répássy Róbert államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli tájékoztatója

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Igyekszem takarékosan bánni az idővel – már csak azért is, hogy önök is és a civil szervezetek is szót tudjanak kapni –, hiszen a törvényjavaslat igen részletes indoklással ellátva került benyújtásra az Országgyűlés elé.

A Büntető törvénykönyv jelentőségéről most nem kívánnék előadást tartani, csak azt szeretném elmondani, a kétezres évek elejétől készül rá a szakma és a kodifikációért felelős tárca, hogy új Büntető törvénykönyvet alkossunk. Volt olyan kormány, amelynek ez a programjában is kifejezetten szerepelt, és 2001-től már kormánybiztos irányította a Büntető törvénykönyv kodifikációját.

Az általános rész újdonságai között szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a visszaesőkre vonatkozó büntető jogi szabályozás szigorodik, s amennyiben a tisztelt Ház elfogadja a törvénykönyvet, a jövőben a visszaesői minőség fogja meghatározni a büntetés-végrehajtási fokozatot, illetőleg a büntetés-végrehajtási fokozatban a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját – ez jelenetős újítás –, hiszen a mi értékelésünk szerint a bűnismétlői magatartást akár a büntetés végrehajtása során is értékelni kell, tehát ebből vonjuk le ezt a következtetést.

A másik nagy és vitákat kiváltó módosítás a jogos védelem köre, amely büntethetőséget kizáró ok. Nekünk az a javaslatunk, hogy a jogos védelem körében bizonyos elkövetési magatartások alapozzanak meg olyan törvényi védelmet, amelyből a törvényhozó azt a következtetést vonja le, hogy a támadás az élet ellen is irányult, ezért a védekező magatartása jogos volt. *(Nagy zaj.)*

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás ügyrendi kérdésben kér szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Arra kérem elnök urat, tegye lehetővé, hogy államtitkár úr zavartalanul tehesse meg a hozzászólását, mert úgy tűnik, hogy nem kap elég figyelmet. Furcsa, hogy ezt nekem mint ellenzéki képviselőnek kell javasolnom, de kollégaként kötelességemnek éreztem ezt elmondani. Köszönöm.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Én végül is tudomásul veszem, hogy ez a szakbizottság olyan kérdésekkel kíván foglalkozni, amelyek elsősorban a bizottságot érintik.

Szeretném előrebocsátani, hogy a társadalmi szervezetek egy jelentős csoportjával próbáltunk közvetlenül is egyeztetni. Mindenki adhatott be írásbeli véleményt, de voltak olyan civil szervezetek – a jelenlévő civil szervezetek is –, amelyekkel egyeztetünk is a kodifikáció során. Nem állítom, hogy minden észrevételet akceptáltunk, sőt voltak olyanok is, amelyekkel kapcsolatban már az egyeztetés során is jeleztük, hogy nem tudjuk elfogadni azokat. Ilyenek voltak például a kábítószer-fogyasztásra vonatkozó kérdések. Az egyeztetés az igazságügyi szervekkel is meglehetősen alapos volt, a Kúria, az Országos Bírósági Hivatal, az ügyészség és az Ügyvédi Kamara külön-külön is és közösen is véleményezte a tervezetet. Az igazságügyi szervezetek döntő részben pozitívnak tartották a javaslatot. Úgy emlékszem, hogy harminc ponton módosítottunk az észrevételek alapján, és még egy tucat új bűncselekményfajtát iktattunk be a különös részben az egyeztetés következményeként.

Összességében a javaslat mindenképpen egy nagyon komoly parlamenti és alapos társadalmi vitát igényel. A javaslat szerintünk megalapozott, objektív mércével mérve is

alkalmas arra, hogy egy új Büntető törvénykönyv legyen belőle. Néhány ponton maradtak fenn viták egyes civil szervezetekkel és egyes állami szervezetekkel, de úgy gondolom, hogy ezek a viták a parlamenti szakaszban még nyugvópontra kerülhetnek, vagy valamilyen irányban eldőlhetnek, mert vannak olyan viták, amiket természetesen nem lehet másképp feloldani, mint többségi állásponttal.

Egyelőre ennyit kívántam elmondani. Ha a bizottság megjelöli azokat a témákat, amelyekben további információt kíván, a későbbiekben szívesen részletezem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Most pedig a civil szervezetek képviselőjének adom meg a szót.

A civil szervezetek álláspontjának ismertetése (Dr. Ivány Borbála, projektkoordinátor, Magyar Helsinki Bizottság)

DR. IVÁNY BORBÁLA projektkoordinátor (Magyar Helsinki Bizottság): Jó napot kívánok! Ivány Borbála vagyok, a Magyar Helsinki Bizottságnál dolgozom. Most az Amnesty International Magyarország, a Társaság a Szabadságjogokért, a Háttér Társaság a Melegekért és a Nemzeti Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda nevében beszélek. Köszönjük a lehetőséget, hogy megszólalhatunk.

Ahogy államtitkár úr is elmondta, egy komplex javaslatot nyújtottunk be a Büntető törvénykönyvről szóló előterjesztéshez, és ez a gyűlölet-bűncselekményeket, vagy ahogy a Btk. fogalmaz, a közösség tagjai elleni erőszak tényállását érintette. Ez annak a civil platformnak, amelyben az említett szervezetek vesznek részt, a közös javaslatát jelenti.

Gondolom, itt nem szükséges elmondani, hogy a gyűlölet vagy az előítélet által motivált cselekményekre miért kell a jogalkotónak fokozott választ adnia, és az ezzel a tényállással védett csoportokat miért kell az átlagosnál is jobban védenie. Azért egyébként, mert itt a bűncselekmény nemcsak az egyén ellen irányul, tehát valakit nem azért vernek meg, mert valamely nemzeti-etnikai kisebbségi vagy vallási csoporthoz tartozik, hanem azért, mert a cselekmény nemcsak az ő személye ellen irányul, hanem az egész közösség, a teljes csoport ellen. A javaslatainkat kiosztottuk. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Én nem kaptam ilyen javaslatot.)* Akkor biztos, hogy ki fogják osztani a bizottság munkatársai.

ELNÖK: Azt jelezték vissza a munkatársaim, hogy kiosztották. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Én nem kaptam.)* Kérem, hogy Gaudi-Nagy Tamásnak vigyenek egyet. Dedikálni nem kell, elég, ha odaadják.

DR. IVÁNY BORBÁLA projektkoordinátor (Magyar Helsinki Bizottság): Tehát azt gondoljuk, hogy a gyűlölet-bűncselekménnyel kapcsolatos hatósági eljárások terén a jogalkalmazásnak rengeteg hiányossága van, ezt nyilván ezen a területen kell kezelni, azonban vannak olyan kérdések is, amelyekre a jogalkotásnak kell reagálnia, hogy egyértelműbb legyen a szabályozás.

A javaslataink három csoportba sorolhatók. Egyrészt szövegpontosító javaslatokat tettünk, másrészt új tényállási elemeket határoztunk meg, amelyeket álláspontunk szerint a Btk.-nak büntetnie kell, harmadrészt pedig egy tényállás pontosítására tettünk javaslatot.

A szövegpontosító javaslatok keretében azt gondoljuk célravezetőnek, ha a törvényjavaslat közösség tagjai elleni erőszak tényállásában a védett csoportok egy szinten vannak meghatározva, tehát nem különülnek el, hiszen a védett csoportok között nincs semmiféle hierarchia. A másik szövegpontosító javaslatunk az, hogy a nemi irányultság helyett szexuális irányultság szerepeljen a törvényszövegben, mert ez a magyar jogi terminológiának megfelelőbb fogalom. Ha a jogalkotó elfogadja a javaslatainkat, akkor egy egyszerűbb, egységes felsorolást kapunk, és ez a jogalkalmazó munkáját is elősegítheti,

koherensebb lehet a jogalkalmazás, a különböző nemzeti, etnikai és vallási csoportokat jobban védheti a jogszabály.

A második javaslatunk arra vonatkozik, hogy a közösség tagjai erőszak tényállásába kerüljön be egy rongálás jellegű elkövetés, illetve a zaklatás elkövetési formája, hiszen azt tapasztaltuk, hogy a gyakorlatban ezek azok a bűncselekményformák – a rongálás és a zaklatás –, amelyek leggyakrabban előfordulnak. Itt arra gondolunk, hogy amikor a muszlim egyházban Ramadánkor imádkoznak a hívők és közben felgyújtják az autóikat az épület előtt, akkor a cél nyilvánvalóan nem az, hogy megrongálják ezeket az autókat, hanem egy véleménynyilvánítás, egy gyűlölet, egy előítélet motiválta azt, hogy gyűjtsák fel ezeknek az embereknek az autóját. Ezt a bonyolult esetet tehát nem szimpla rongálásként kellene értékelnie a jogalkalmazónak, hanem egy előítéletből elkövetett rongálásnak, amely sokkal súlyosabb, hiszen a teljes muszlim közösséggel szemben irányult.

Gyakori az is, hogy a zaklatást előítéletből követik el. Például amikor életveszélyes fenyegetéssel zaklatnak valakit rendszeresen, mondván, hogy „megöllek, te büdös zsidó”, „megöllek te szemét magyar”, azaz különböző formái lehetnek ennek. Azt gondoljuk, hogy az előítéletre való tekintettel ezt a tényállást is szigorúbban kellene szabályozni.

Ezenkívül fontosnak tartjuk – s erre irányuló kezdeményezése már volt is a jogalkotónak –, hogy az egyenruhás bűnözés visszaszorítása érdekében bevezettek egy új tényállást, egy garázda jellegű tényállást a közösség tagjai elleni erőszak keretében. Ez nem úgy került megfogalmazásra, mint a szimpla garázdaság tényállásánál, amelynek nincs konkrét sértettje. A szimpla garázdaság azt jelenti, hogy kihívóan közösséggel szembe magatartást tanúsít, amely riadalmat kelthet. A közösség tagjai elleni erőszakkal azonban azt is előírja a jogalkotó, hogy egy konkrét sértettnek kell lennie, tehát nem elég az, ha én az utcán csak úgy garázda jellegű magatartást tanúsítok. A jogszabály szövege azonban nem egyértelmű abban a tekintetben, hogy ezt el lehet követni konkrét sértett nélkül is.

Ezeket a javaslatokat tettük, amelyek az eredeti javaslataink legfontosabb elemeit tartalmazzák, és ezeket, ha igény mutatkozik rá, el fogjuk juttatni önöknek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottságnak abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a benyújtott Btk.-tervezet általános vitára alkalmas-e, ezért most nem nyitunk vitát a részletkérdésekről. Erre majd az általános vita, illetve a módosító indítványok megtárgyalása során lesz lehetőség. Ma a tekintetben kérek hozzászólásokat, észrevételeket, kérdéseket, ami az általános vitára való alkalmasság kérdését érinti. Ezek a kérdések nyilván arról szólnak, hogy az új Btk. megalkotása szükséges volt, illetve hogy milyen átrendezést és jogbiztonságot jelent egy új Btk. bevezetése egy adott időszakban. A képviselő hölgyeké és uraké a szó. Kinek van kérdése, észrevétele? Szabó Timea képviselő asszony!

Kérdések, észrevételek

SZABÓ TIMEA (LMP): Igyekszem a részletekbe nem belemenni. Azt előre leszögezném, hogy az LMP nem támogatja a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát, mert úgy gondoljuk, hogy a kormány szigorú büntetőpolitikája nem abba az irányba mutat, ami megoldásokhoz vezetne. Úgy tűnik, hogy továbbra is csak szigorításokat látunk. Annak ellenére, hogy végre volt társadalmi egyeztetés ebben a témában, az irány sajnos folytatódik a szigorítás felé, és afelé, hogy a társadalomban fennálló nagyon komoly, a szegénységgel és egyébekkel kapcsolatos problémákat büntetőjogi eszközökkel próbálják megoldani, ami nyilván nem fog menni.

Anélkül, hogy nagyon belemennék a részletekbe, lenne egy-két kérdésem. Mi a véleménye államtitkár úrnak a civilek által megfogalmazott javaslatokról? Egy korábbi felszólalásomban pont egy jobbikos javaslattal kapcsolatban – amely a 12-14 évesek

büntethetőségéről szolt – már megkérdeztem, hogy mi szükség volt erre. Abban a felszólalásomban ismertettem egy KSH-statisztikát, amely szerint ebben a korosztályban csökkent az elkövetett bűncselekmények száma, ezért nem értem, hogy mi indokolja ezt a szigorítást. Biztos vagyok benne, hogy ez nem fogja megoldani az önök által vélt problémákat, egyébként pedig teljesen ésszerűtlennek véljük a bűncselekményi kör kiválasztását is. Mi erről államtitkár úr véleménye?

Nagyon sajnáljuk, hogy a tényleges életfogytiglan benne maradt ebben a tervezetben. Ez csak azért nem alkotmányellenes, mert az alaptörvényben szerepel, cserében viszont egyezményesértő ez a dolog. Erről mit gondol államtitkár úr? A kábítószeres tényállásokkal kapcsolatban nem megyek bele az enyhítés-szigorítás témakörébe, mert ez ideológiai kérdés, de azt megkérdezném államtitkár úrtól, hogy miért volt szükség az elterelés lehetőségeinek a korlátozására ezen a téren. Úgy gondolom, itt megint csak nem a büntetésre, hanem a megelőzésre kellene fektetni a hangsúlyt, és nagyon jó lenne, ha a kormány a represszív büntetőpolitika helyett a valós problémákra most már valós társadalmi megoldásokkal próbálna válaszolni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Az érdemi vitát úgyis a Házban fogjuk lefolytatni, ezért most összességében csak annyit mondanék... (*Wittner Mária: Csak röviden!*) A legnagyobb tisztelem Wittner Máriaé, de hadd ne érezzem már frusztrálva magam, hogy hozzá merek szólni egy törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságához. Mennyi időt tetszik adni, Marika néni? (*Wittner Mária: Egy percet.*) Hú de szigorú. Hál istennek ilyen szigorú volt Marika néni annak idején a kommunistákkal is és most is az, de velem ne legyen már szigorúbb, mint volt a kommunistákkal. Tekintettel arra, hogy 850 ezer választópolgár akaratából ülünk itt a parlamentben, egy picit bővebb lennék, de igyekszem nem visszaélni Marika néni türelmével, bizalmával.

Előttünk van a Btk.-módosítás, amire akár egy mondatban is lehetne válaszolni. Mi elküldtük és államtitkár úr meg is kapta a Jobbik Magyarországért Mozgalom frakciójának a sokoldalú álláspontját a Btk.-tervezetről. Azóta persze már csiszolódott ez a javaslat, de a mi általános értékelésünk szerint most nincs Btk.-módosítási kényszer. Be lehetett volna emelni több szükséges törvényi tényállást és a represszív büntetőpolitikát lehetett volna még erősíteni. Ebben tökéletesen megmutatkozik a különbség az LMP és a Jobbik között, ezért vagyunk mások, és a másság az szép. Mi egyfajta öngazolást látunk az új Btk.-ban, nevezetesen hogy ebben az időszakban keletkezzen egy Btk. és el lehessen mondani, hogy megszületett az új Btk., de erőteljes érdemi, komoly áttöréseket a társadalom védelme érdekében nem látunk. Vannak jó irányú elmozdulások, de sajnos nagyon nagy erővel jelennek meg a nemzetközi elvárások, és nem feltétlenül kodifikált nemzetközi egyezményekről szólok. Úgy tűnik, hogy az előttünk szolt négy liberális jogvédő szervezet, valamint a nemzetközi szervezetek nyomása magával ragadja a magát nemzetinek mondó kormányt. Mi teljesen más büntetőpolitikát képviselünk, és ezt tartalmazta is az írásbeli észrevételünk. Arra kérem államtitkár urat, annak érdekében, hogy kialakíthassuk az álláspontunkat erről a javaslatról, mondja el, mi az, amit abból átemeltek, mi az, amit megfontolandónak tartanak, mi az, amire nyitottak, ugyanis az a társadalmi elvárás, hogy a büntetőjog eszközeivel meg kell védeni a társadalmat mind a szervezett, mind a nem szervezett mindennapi és a különböző etnikai csoportok által elkövetett bűncselekményektől, mind a politikus bűnözéstől. Tehát rengeteg formája van a bűnözésnek, és az elmúlt évtizedek nem hoztak áttörést, sőt – főként a szocialisták időszakában – látványos lazítások történtek a büntetőjog rendszerén.

Volt egy-két atipikus és eredetinek mondható javaslatunk. Ezeket szívesen látnánk viszont, de sajnos nem látjuk. Ilyen a büntethetőségi korhatár 12 évre történő leszállítása vagy a jogos védelem körének kiterjesztése. Az alaptörvényben megjelent ennek a felhatalmazó lehetősége, de a jelenlegi szöveg ezt még nem tükrözi kellő, a végrehajthatóságot segítő pontossággal. A feltételes szabadságra bocsátást szeretnénk szigorítani. Mindig azzal vádolnak bennünket, hogy mi a büntetési tételek emelésében látjuk a büntetőpolitika megoldását. Nos szó sincs erről, de egy olyan arányos rendszert kell kialakítani, ahol akár attól sem szabad megijedni, hogy a büntetési tételek közül a szabadságvesztés büntetésnél nem ragadunk le a 25 évnél, mint felső határnál, hanem azt mondjuk, hogy egy aljas indokból elkövetett bűncselekmény esetén, pláne ha társul hozzá a nyereségvágy, vagy valamilyen kínzás, kegyetlenség, sanyargatás, ez több is lehessen. Vagy akkor, amikor egy gyűlölet indíttatású, extrém csoporthoz tartozással indított bűncselekményről van szó. Például ha cigány honfitársaink megölnék egy magyar embert, amire elég sok példa volt az elmúlt években, sokkal több, mint viszont, nos ebben az esetben radikálisan meg kell emelni az életellenes cselekmények büntetési tételét, akár ötven évre is.

Újszerűen kell nyúlni a büntetőjoghoz, és nem titkoljuk, hogy ezt fogjuk számon kérni a vitában. Mi ezért vagyunk itt. Ne hibáztassanak már minket azért, mert ezt mondjuk. Mi a társadalomnak azt a részét képviseljük, amelyik ezt mondja, és egyre többen vannak olyanok, akik a nagyon kegyetlen, nagyon durva életellenes bűncselekmények kapcsán erőteljesen vetik fel, hogy a halálbüntetés intézményrendszerét Magyarországnak be kell-e vezetnie az intézményrendszerébe vagy nem kell. Tudjuk, hogy az Európa Tanács jelenlegi egyezményi rendszerébe ez nem fér bele, de Magyarország hál' istennek már az Európai Unióval szemben is többször megmutatta, ha kell, nemzeti érdekekre hivatkozva szembe tud menni megkötött egyezményekkel. Az Európai Unió szabályaival ugyan nem lehet formálisan szembemenni, de az Európa Tanács bizonyos egyezményeit fel lehet mondani. Mi ezt nagyon megfontolandónak tartjuk. Szükségesnek tartjuk a mezőgazdasági terménylopások, a munkagéplopások, a vagyon elleni bűncselekmények súlyosabb büntetését, a politikus bűnözésre jellemző bűncselekményformák sokkal szigorúbb büntetését, mert a társadalomban ez az elvárás. Tudom, hogy lehet itt még cizellálni, finomítani és kell is, hiszen én is jogász vagyok, ráadásul jogvédő szemléletű jogász.

Összességében tehát az az elvárás a Büntető törvénykönyvvel szemben, hogy áttörést hozzon az eddigi túlzottan liberális szemléletű büntetőpolitikához képest. Bizonyos irányzatok tekintetében már volt némi elmozdulás – itt meg kell dicsérni a kormányt –, például a három csapás bevezetése, a középértékes büntetés kiszabása vagy egyes bűncselekménytípusoknál a büntetési tételek emelése, de látni kell, hogy az előző nyolc év hordaléka még mindig itt van a nyakunkon, a lex tojás törvény csomagja még mindig hatályos, amelyek közül számos alkotmányellenes. Ezeknek a hatályon kívül helyezésére irányuló javaslatainkat az Alkotmánybíróság ledarálta, és tavaly év végén olyan törvényt fogadtak el, hogy az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja tovább a korábban benyújtott normakontrollokat. De ezt most nincs értelme különösebben hosszan megvitatni, mert valószínűleg sokat fogunk majd erről beszélni a Házban államtitkár úrral. Jövő kedden lesz egy egész napos alkotmányügyi bizottsági ülés, és jövő szerdán indul ennek az általános vitája. Most csak annyit mondanék, hogy mind a bünteteskiszabási gyakorlat szigorítása, mind pedig a bűncselekmények üldözhetőbbé tételének hatékonyabbá tétele terén sokkal keményebb áttörést várunk, mert – még egyszer mondom – ez a társadalom elvárása.

Nemrégiben volt előttünk a gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló törvénycsomag, amit támogattunk, és ennek kapcsán mondták el érvként, hogy hiába nyújtottunk be a büntetési tételek súlyosítására vonatkozó javaslatokat, például 2-8 év helyett 5-15 éves kategóriákat például akkor, ha a nevelő a rábízott gyermekkel erőszakos közöszlést követ el, erre az volt a válasz, hogy ennek a 25 éves maximális kerete az emberölési kerethez képest

belső aránytalanságot eredményezne. Arra kérem államtitkár urat és a tárca képviselőit, hogy próbáljanak eredetien gondolkodni, ne kösse őket a most hatályon kívül helyezendő és megreformálandó Büntető törvénykönyv rendszere, hanem alkossunk teljesen újakat, legyünk nyitottak arra, hogy a Magyarországon tomboló bűnözést megfékezzük. Ennek nyilván rendőrségi, bűnüldözési és sok más részfeladata is van, de tény, hogy nem lehet folytatni a jelenlegi gyakorlatot.

Tételesen szeretnék kitérni arra – amit emberi jogvédőként ellenzek –, hogy a véleménynyilvánítási szabadság korlátozása keretében a holokauszttagadás és a kommunizmus bűneinek tagadása tényállás ott szerepel. Ez egyszerűen a véleménynyilvánításról szóló nemzetközi egyezmény durva megsértése. Ott van a jogosulatlan közbiztonsági tevékenység és egyéb más olyan tényállási elemek, amelyek a társadalom önvédelmi tevékenységét próbálják kizárni, egy olyan társadalom önvédelmét, amelyik magára marad, amelyet nem véd meg a rendőrség, az a rendőrség, amelyik nem teremtett két hét alatt közbiztonságot. Ezeket mind el fogjuk mondani.

Annyit szeretnék még államtitkár úrtól kérdezni, hogy nyilvános-e, átlátható-e ez a folyamat, a Kúria, az Országos Bírósági Hivatal, a Magyar Ügyvédi Kamara és a Legfőbb Ügyészség véleménye megérkezett-e és ha igen, arra miképpen reagáltak. Nagyon jó lenne tudni, hogy mi volt az ő véleményük. Egy átláthatóbb rendszerben megtudhatjuk-e azt, hogy melyek azok a pontok, amelyeket az ő javaslataik hatására módosítottak? Nekünk ez nagyon sokat segítené abban, hogy a képviselői munkánknak eleget téve ezt a törvényjavaslatot megvitathassuk.

Az elmondottak alapján – noha szükségesnek tartjuk – nem támogatjuk, hogy ez a javaslat ebben a formában kerüljön általános vitára. Mi azt tartanánk jónak, hogy egy olyan formátumú Btk. kerüljön általános vitára, amely tartalmazza azokat a kívánalmakat, amiket röviden elmondtam.

Végül megjegyzem, hogy folyamatos nyomás alatt, állandó közbeszólásoktól kísérve kellett beszélnem. Jegyzőkönyvbe mondom: a külső körülmények nem tették lehetővé számomra azt, hogy az általam képviselt választók és a frakcióm álláspontját teljes mértékben kifejthessem, mert úgy látszik, hogy ez valamilyen oknál fogva sérti a jelenlévők szabadidejét, méltóságát vagy nem tudom miét. Botrányosnak tartom, hogy nekem mea culpáznom kell azért, mert hozzá merek szólni egy napirendhez. De ennek az időnek nemsokára vége lesz. Viszont éppen azért szavaztam meg a liberális jogvédő szervezetek meghallgatását, hogy legyen mire reagálni. Ezt se teszem most meg, noha nagyon szívesen reagálnék arra, hogy nekik miért fontosabb egy muszlim hívő ember, illetve egy zsidó vagy cigány ember védelme, mint a magyar emberek védelme. Ezt elég szégyenletesnek tartom.

ELNÖK: Képviselő úr, türelemmel meghallgattuk önt, és akkor is meg fogjuk hallgatni, ha egyszer majd mond valamit. Szabó Timea alelnök asszonyé a szó.

SZABÓ TIMEA (LMP): Gaudi-Nagy Tamás egy mondatára szeretnék reagálni. Emlékeztetem képviselőtársamat, hogy az emberi jogi bizottságban ülünk, és újra megkérem képviselőtársaimat, ne ragadtassák magukat olyan kijelentésekre, hogy hány roma és hány magyar követ el bűncselekményt, mert erre semmilyen statisztika nincs. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: De van!)* A Ház falai között nem méltó az ilyen viselkedés, sőt elfogadhatatlan, ötpárti megegyezés is van erről. Egyébként meg nem az a lényeg, hogy politikusok eldöntik-e, hanem az, hogy a normaszegés ellen minden alkalommal fel fogunk szólalni. És ha Gaudi-Nagy Tamás odafigyelt volna arra, amit mondtam... *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nagyon is figyeltem minden mondatát.)*

ELNÖK: Az új Hárszabály szerint figyelmeztetem Gaudi-Nagy Tamás képviselő urat, pillanatnyilag ugyanis a Btk. általános vitájáról van szó, és nem különféle bűnözési statisztikákról. (*Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nem kellett volna személyeskedni! – Szabó Timea: Ez nem személyeskedés, képviselőtársam.*) Az általános vita kapcsán semmiféle bűnügyi statisztikát nem tárgyalunk meg, ennek következtében pedig alelnök asszony észrevétele okafogyottá válik. Wittner Máriaé a szó.

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Belecsöppentem egy szép kis vitába. Úgy látom elfelejtjük, hogy az elmúlt ötven-hatvan év társadalma gyűlöletre épült ebben az országban, és ez a gyűlölet máig kihat a társadalomra. Ezt a gyűlöletet maguk a politikusok szítják a tévén és a médián keresztül; tisztelet a kivételnek. Én rendszeresen járom az országot és ismerem az emberek véleményét. Egy gondolat még, hogy a gyűlölet tárgyát nevesítsem is. Illetve nevesíteni nem tudom, csak leveleket tudok bemutatni. Egy hónapja, két hónapja sorozatosan érkeznek levelek ugyanazzal az írással. Hogy miért nem jelentem a rendőrségen? Azért, mert a rendőrség nem tudja kinyomozni, hogy hányféle címről ír egy ember ugyanazzal az írással mérhetetlenül mocskos leveleket. De ez a nő – mert női az írás – önmagát minősíti. Miért tartanám fel ezzel a rendőrséget? Ez a dolog lényege.

A védetté rétegződés a társadalomban... de már annyiféle réteg van. Itt egy dologról van szó, az erkölcsről. Arról az erkölcsről, amit éveken keresztül kiölték az emberekből. Tudjuk, hogy voltak egyházi perek. Most azok a legnagyobb szószólók, akik az egyházi perek szószólói voltak, s talán ugyanazok a bírók ítéleznek a bíróságokon az egyházak mellett és jegyezték be a 360 egyházat, akik az egyházellenes perekben is részt vettek. Könyörgöm, itt a fejekben kell rendet tenni! A büntetéssel nem megyünk semmire. A fejekben, a szívekben és a lelkekben kell rendet tenni, mert különben nem fogunk elérni semmit se.

ELNÖK: Köszönöm. Lendvai Ildikó képviselő asszony következik.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Csak két gondolat. Az egyik: értem, hogy elnök úr azt mondta, okafogyottá vált az, amit Szabó Timea elmondott, éppen ezért csak egy pozitív állító mondatot fogalmaznék meg a követendő elvekről. Az emberi jogi bizottságban nyilván úgy gondoljuk, hogy még a példabeszéd szintjén sem mondunk olyat, ami kiemeli az a bűntényt, amit „cigány honfitársaink követnek el magyar honfitársaink ellen”, mert ez ugyanolyan bűntény, mint amit magyar honfitársaink követnek el bárki ellen.

A másik: a szavazatunkat szeretném államtitkár úrnak megindokolni. Mi sem támogatjuk a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát, mégpedig azért, mert a javaslat némely ponton ott szigorít, ahol nem kellene – erre hangoztak el példák; nem minden pont ilyen, de van ilyen –, ugyanakkor néha nem szigorít ott, ahol kellene, erre meg a civil szervezet hozzászólásaiban hangoztak el példák, de példa erre a családon belüli erőszak ügyében született petíció és sok minden más is. Ezért nem tudjuk támogatni az általános vitára való alkalmasságot, még akkor sem, ha nyilván vannak benne olyan pontok is, amelyekkel egyet tudunk érteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás következik egy mondatra.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A családon belüli erőszak mint önálló büntetőjogi tényállás szabályozását mi támogatjuk.

ELNÖK: Még soha nem volt olyan népszerű a képviselő úr, mint most. Államtitkár úré a szó.

Dr. Répássy Róbert államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) válaszai

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium):
Tisztelt Elnök Úr! Szeretném előre bocsátani, hogy minden egyes módosító javaslatot, érkezék az képviselőktől, civil vagy állami szervezetektől, meg fogunk fontolni, mint ahogy eddig is mindent alaposan megfontoltunk. Az egyes módosító javaslatokról majd akkor fogjuk az álláspontunkat alaposabban kifejteni, amikor a bizottság a részletes vitát folytatja le. Egy-két témára azonban rákérdeztek a képviselők. Szabó Timea például megkérdezte, hogy mi az álláspontunk a civilek javaslataival kapcsolatban, illetve azoknak a civileknek a javaslataival kapcsolatban, akik ezen az ülésen felszólaltak. Részben már eddig is figyelembe vettük az ő álláspontjukat, ezért kerültek be bizonyos tényállási elemek a közösség tagjai elleni erőszak nevű bűncselekménybe. A szöveg pontosításokkal nyilván nem lesz probléma, azok valószínűleg találkoznak a mi szándékainkkal. Megmondom őszintén, dogmatikailag nem tudtuk megemészteni – de még emésztgetjük –, hogy bizonyos rongálási magatartásokat, vagyon ellen irányuló cselekményeket nevesítve büntetnének, amennyiben azok előítéletes motivációból történnek. Ez újszerű gondolkodást igényelne. Azzal természetesen egyetértünk, ha egy személy ellen irányuló támadás előítéletből fakad, akkor azt a büntetőjog súlyosabban értékelje, de ugyanezzel a dolog elleni támadásnál van némi fenntartásunk.

A 12 évre csökkentett büntethetőségi korhatárral kapcsolatban szeretném leszögezni, hogy az csak nagyon szűk körben és a mi megítélésünk a legkirívóbb és legborzalmasabb bűncselekmények esetén fordulhat elő, például erős felindulásból elkövetett emberölés, illetve életveszélyt vagy halált okozó testi sértés esetén, hogy – s itt jönnek a további feltételek – a 12. életévét betöltött és beszámítási képességgel rendelkező elkövetővel szemben intézkedést lehetne alkalmazni. Tehát büntetést nem lehetne alkalmazni vele szemben, csak intézkedést. Elfogadom, hogy ez újszerű gondolkodást igényel, de a sajtóban is megjelent, hogy Európában néhány országban ennél fiatalabb korúakat is büntetnek, például Svájcban, Nagy-Britanniában, azaz nemcsak Belorussziára és hasonló országokra kell gondolni, hanem akár nyugati országokra is. Szerintünk csak nagyon szűk körben engedhetné meg a törvény a 12 éves személyeknek a büntetőjogi felelősségre vonását.

Ahogy Gaudi-Nagy Tamás is mondta, az alaptörvény szerint tényleges életfogytiglan büntetés alkalmazható, viszont sok hazug kritikával ellentétben az alaptörvény valójában szűkítette a tényleges életfogytiglan alkalmazásának lehetőségét, mert a tényleges életfogytiglant nem most vezették be a magyar büntetőjogba, hanem több mint tíz évvel ezelőtt, az alaptörvény pedig szűkítette ezt a szándékos személy elleni bűncselekmények körére. A tényleges életfogytiglan kérdése a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság előtt is napirenden szerepelt, mégpedig januárban volt egy brit ügy, amelyben igaz, hogy nagyon szoros arányban, de az Emberi Jogi Bíróság nem tartotta egyezményvel ellentétesnek az egyébként Nagy-Britanniában is alkalmazott – tehát megint csak egy európai kultúrországról van szó – tényleges életfogytiglant. Vizsgáljuk, hogy ennek a strasbourgi precedensnek van-e a mi szabályozásunkra kiható hatása, de szeretném jelezni, hogy már van egy ilyen precedens.

Azért nem értünk egyet azzal, hogy minden esetben lehessen az elterelést alkalmazni, mert visszaéltek ezzel a lehetőséggel. Az elterelés gyakorlatilag semmi másra nem volt jó, minthogy elkerüljék a büntetést. Azt javasoljuk, hogy azoknál alkalmazzák az elterelést, akiknél a kábítószer-élvező magatartástól még visszatarthat ez a megoldás, és két éven belül csak egyszer lehessen alkalmazni. Tehát nem arról van szó, hogy teljesen eltörölnénk az elterelés lehetőségét, hanem arról, hogy nem lehet folyamatosan alkalmazni és ezzel folyamatosan elkerülni a büntetést. A félreértések eloszlatása végett szeretném elmondani, hogy a kábítószer-fogyasztói magatartás eddig is büntetendő volt, csak nem így nevezték, ezenkívül a mi javaslatunk nem szigorít a kábítószer-fogyasztói magatartás megítélésén, de nagyobb mennyiség esetén már valóban tartalmaz szigorítást a javaslat.

Gaudi képviselő úr felszólalása jól bizonyította, hogy az ellenzéki pártok egy része túlságosan szigorúnak fogja tartani a Btk.-t, másik része pedig túlságosan enyhének, ezért meggyőződésünk, hogy a kormány jó úton jár, mert a közéletet választotta, azaz se nem túl szigorú, se nem túl enyhe a Büntető törvénykönyv. Ha csak ilyen egyszerű dichotómiában lehet értékelni a Büntető törvénykönyvet, akkor a javaslatunk mindenképpen támogatásra alkalmas. Egyébként jó néhány esetben van benne szigorításra is példa, ilyen például a korhatár 12 éves korra való leszállítása – igaz, csak szűk körben –, ilyenek a visszaesőkre vonatkozó szabályok, de akár a jogos védelem körét is idesorolhatnám.

A halálbüntetéssel nem értünk egyet. Nem arról van szó, hogy Magyarország számára kizárt a halálbüntetés alkalmazása, legalábbis a kodifikációt irányító jogászcsapat és a tárca nem ért egyet a halálbüntetéssel. Nem csupán jogszabályi kötelezettségből, hanem értékválasztásból sem értünk egyet vele. Egyébként meggyőződésem, hogy kereszténydemokrata álláspontról nem is lehet a halálbüntetést igazolni, ezért feltételezem, hogy a Jobbik nem is kereszténydemokrata álláspontról közelíti meg ezt a kérdést, hanem valamilyen más büntetőpolitikai álláspontról.

A bejövő javaslatokat meg lehet-e ismerni? A minisztérium kötelessége, hogy a bejövő javaslatokat értékelje és ezeket majd a honlapunkon közzé fogjuk tenni. Azt természetesen meg fogjuk kérdezni a hozzánk javaslatot eljuttató szervezetektől, van-e akadálya annak, hogy a javaslataikat nyilvánosságra hozzuk, bár megjegyzem, hogy azok az eredeti javaslatok képest születtek, azaz nem biztos, hogy azok teljesen eligazítják önöket a tekintetben, hogy a benyújtott javaslatról mi a véleményük ezeknek a szervezeteknek. Például a most megjelent civil szervezet készített egy új értékelést, és az már adekvát a miénkhez. Köszönöm szépen.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Ki tartja általános vitára alkalmasnak a Büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot? (14) Ki nem tartja általános vitára alkalmasnak? (6) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság általános vitára alkalmasnak tartja a törvényjavaslatot.

A bizottsági előadót majd később jelöljük ki, a kisebbségi véleményt pedig Szabó Timea ismerteti a plenáris ülésen.

A szélsőségeség, a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái elleni határozott fellépésről szóló határozati javaslat (H/5991. szám) (Mesterházy Attila, Harangozó Gábor és dr. Steiner Pál (MSZP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)

3. napirendi pontunk a szélsőségeség, a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái elleni határozott fellépésről szóló határozati javaslat. Az általános vitára való alkalmasságról kell döntenünk. Köszöntöm Steiner Pál képviselő urat, a minisztérium részéről továbbra is Répássy Róbert államtitkár úr van jelen. Megadom a szót az előterjesztőnek.

Dr. Steiner Pál képviselő (MSZP), előterjesztő szóbeli kiegészítése

DR. STEINER PÁL képviselő (MSZP), előterjesztő: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Érzem a felém irányuló igényt, ezért megpróbálok nagyon rövid lenni. A H/5991. számú országgyűlési határozati javaslatot Mesterházy Attilával és Harangozó Gáborral közösen terjesztettük elő.

Tisztelt Bizottság! Három olyan szempontot szeretnék megjelölni, amelyek állásponturnk és véleményünk szerint szükségessé teszik, hogy a Magyar Országgyűlés elfogadja ezt a határozati javaslatot. Egyrészt azért, mert Magyarország mint az Európai Unió tagja figyelembe veszi és applikálja a magyar jogrendbe az európai szervek különböző

határozatait, ezek között nevesítetten az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének 2010. október 5-én megtartott ülésén meghozott 1754/2010. ET-határozatot, amelynek fő lényegét ebben a határozati javaslatban lényegében átemeljük a magyar jogrendbe. Az indokolásban megjelölt különböző szempontokat az idő kímélése miatt most nem ismételném meg. Az Európa Tanács vonatkozó határozatának különböző szempontjait emeljük át ezzel a határozattal, s ezzel eleget teszünk az Európa Tanács felhívásának, amennyiben az Országgyűlés támogatni fogja ezt a határozati javaslatot.

A másik szempont: az általános jogelv és a bírói gyakorlatban megjelenő jogelv az, hogy az országgyűlési képviselőkkel szemben a nyilvánosság előtt fokozottabb igényt támaszt a társadalom. Ez megjelenik azokban az igényekben is, amikor az országgyűlési képviselőnek fokozottabban kell elviselnie a társadalom bírálását; ezt a bírósági gyakorlat töretlenül értékeli és rendszeresen így hozza meg az ítéleteket. Ebből az analógiából kiindulva azt kell látni, hogy az országgyűlési képviselőknek különleges felelősségük van, amikor az ország nyilvánossága előtt a Magyar Országgyűlésben kijelentenek, nyilatkoznak vagy bármilyen hozzászólást, észrevételt tesznek. Ez a különleges felelősség arra is kiterjed, hogy sem a Magyar Országgyűlésben, sem az Országgyűlés épületén kívül nem lehet képviselői minőségben rasszista, szélsőséges, idegengyűlölő kijelentéseket tenni. Ez a második komoly érv, amely miatt ezt a határozati javaslatot előterjesztettük.

A harmadik komoly érv pedig az, hogy minden gyűlöletkeltő kijelentés esetében az a klasszikus logika érvényesül, hogy először megjelenik a fejekben a szándék, ezt követően ez megjelenik verbálisan szóban, majd ezt követi a tett. Ennek nagyon súlyos megnyilvánulásait láttuk különböző módokon; csak azért nem mondok példát, mert azok ismertek az ország közvéleménye előtt.

Végül kell egy konzultáció a társadalom széles egészével, mert azt tapasztaljuk, hogy a társadalomban egyfajta passzív rezisztenciával figyelik az eseményeket, figyelik ezeket a kijelentéseket és mindazokat a szélsőséges megnyilvánulásokat, amelyek a rasszista, idegengyűlölő, homofób és más kirekesztő nézeteket képviselik.

Legvégül annyit szeretnék elmondani országgyűlési képviselőként, hogy e bizottsági ülés iménti vitája után különösen időszerű ennek a határozatnak az elfogadása. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tárcaálláspontot kérek!

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium álláspontjának ismertetése (Dr. Répássy Róbert államtitkár)

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm elnök úrnak, hogy megelőlegezte, hogy a kormány még nem tárgyalta a javaslatot. Tárcaánk nevében a következő észrevételeket szeretném tenni a javaslatához.

A határozati javaslat rendelkező részében olyan törvényjavaslatra utal a szöveg, amelyet az Országgyűlés időközben elfogadott. A javaslatnak ez a része tehát okafogyott. (*Dr. Steiner Pál: Miért?*) Mert azt mondja, hogy a kormány nyújtson be egy törvényjavaslatot és ebben valamilyen szabályozásra tegyen javaslatot. Ez okafogyott, mert megszületett ez a törvény, s ráadásul nem is a kormány nyújtotta be. Az más kérdés, hogy az Országgyűlés a saját működését hogyan szabályozza, és akar-e felállítani olyan bizottságot, amire a határozati javaslat utal. Ha ezt ebben a formában elfogadná az Országgyűlés, az finoman szólva is egy értelmetlen rendelkezés lenne.

A 2. pontban foglaltak szerint „az Országgyűlés felhívja a kormányt, hogy alakítsa ki a párbeszéd intézményes kereteit, többek között a radikalizálódásra fogékony csoportokkal is”. Szívesen venném, ha az előterjesztő eligazítana, hogy milyen csoportokkal kellene a kormánynak tárgyalnia. A kormány már létrehozta az úgynevezett emberi jogi

munkacsoportot, amelynek 12 államtitkár és az általuk képviselt államtitkárság a tagja, és az emberi jogi munkacsoport létre fog majd hozni egy úgynevezett emberi jogi kerekasztalt, amelybe már a civil szervezeteket is intézményesített párbeszédre hívja meg a kormány. Bevallom őszintén, hogy ebbe a radikalizálódásra fogékony csoportokat még nem hívtuk meg, inkább csak olyan civil szervezeteket, amelyek emberi jogi értékeket képviselnek, illetve emberi jogi kérdésekkel foglalkoznak.

Ezeket az észrevételeket szerettem volna előrebocsátani a tárcánk részéről.

ELNÖK: Köszönöm. A vita megnyitása előtt szeretném elmondani, hogy ma az országgyűlési határozati javaslat általános vitára való alkalmasságáról beszélünk, és nem arról, hogy ez az előterjesztés szakmailag korrekt, megfelelő és jogilag értékelhető-e, hiszen nyilvánvaló, hogy a határozati javaslattal szemben még nagyon sok szakmai kérdés felvethető. Például az, hogy az Országgyűlés etikai bizottságának a megalakítását a Házsabályban kell-e szabályozni vagy országgyűlési határozattal, tehát nagyon sok rendszerbeli kérdés is felmerül. A problémát értjük, és egy országgyűlési határozati javaslat alkalmas arra, hogy erről beszéljünk. De felmerülhet ezzel kapcsolatban a véleménynyilvánítás szabadsága korlátozásának a lehetősége és még egyéb elvi kérdések is. Itt mindössze arról van szó, hogy a határozati javaslat alkalmas-e az általános vitára, ami nem azt jelenti, hogy ezt most el kell fogadnunk, hanem azt, hogy most erről a kérdéstről beszélünk, a parlament pedig állást fog foglalni róla, és nem biztos, hogy ebben a formában. Azért nem mennék bele azokba a részletekbe, amelyekre államtitkár úr szakmai szempontból nagyon helyesen felhívta a figyelmet, mert az általános vitára való alkalmasság megállapítása nem erről szól.

Ki kér szót? Lendvai Ildikó képviselő asszony, őt követi Gaudi-Nagy Tamás, Zagyva György és Wittner Mária.

Kérdések, észrevételek

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Természetesen az általános vitára való alkalmasság mellett érvelek, és e tekintetben szeretném megnyugtatni államtitkár urat, hogy már mi magunk elkészítettük a módosítót, amit az idő haladása szükségessé tett. Ez egy február 10-én beadott javaslat volt, amikor az Országgyűlésről szóló törvény még nem volt elfogadva. Ezt a technikai módosítást tehát – amennyiben sor kerül rá – végre lehet hajtani.

Az általános vitára való alkalmasság mellett szól az, hogy még a Házsabály és az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló törvény is leginkább arról rendelkezik, hogy mik azok a cselekedetek, amiket vétésnek tekintünk a képviselő parlamenti működése kapcsán. Itt egy kicsit szélesebb terület szabályozásáról van szó, arról a normáról, hogy a képviselő magatartása is meg kell, hogy feleljen, s nemcsak jogszabályoknak, mert az egy másik terület, hanem fontos etikai szabályoknak is, épp ezért a Házsabály és egyéb törvények elfogadása ezt a javaslatot önmagában nem teszi okafogyottá. Érzésem szerint ez volt az oka annak, hogy egy hasonló indítvány napirendre tűzését parlamenti hozzászólásában egyszer a miniszterelnök úr is támogatta.

Végül szeretném elmondani, hogy ez a szöveg szó szerint vesz át egy Európa tanácsi határozatot. Nyilván nem kötelező szó szerint átvennünk, és lehet pontosítani azt is, amit államtitkár úr megjegyzett, hogy miként kell érteni a radikalizmusra fogékony csoportokat. Megjegyzem, a fogékonyság nem azt jelenti, hogy valaki ultraradikális. Nagyjából tudjuk, melyek azok a társadalmi csoportok, korosztályok, amelyek körében erre fogékonyság szokott megjelenni, és velük is beszélni kell. (Zaj.) Azt hittem eddig, a Jobbik is egyetért azzal, hogy azokkal a társadalmi csoportokkal is beszélni kell, amelyek esetleg olyan megoldásokra fogékonyak, amikkel a kormány nem ért egyet, vagy akár én magam sem. De lehet ezt pontosítani vagy akár elhagyni.

Ennél lényegesebb, hogy lehet szélesíteni azokat az etikai normákat, etikai vétségeket, amelyek körét meghatározza ez a törvényjavaslat. Az előterjesztő majd nyilván nyilatkozik, de én nem látom akadályát annak, hogy mi szélesebb körben határozzuk meg ezt a bizonyos tényállást, magyarán kicsit továbbmegyünk, hogy pontosabb szöveget alkalmazzunk, mint amit az Európa Tanács határozata egy adott témakörben tartalmaz. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Az államtitkár úr és elnök úr által is kifejtett körülmények megalapozottak. Tehát gyakorlatilag egy olyan tárgysorozatba vett határozati javaslatról van szó, amely normatív tartalmát tekintve, legalábbis az 1. pontot illetően, a tárgyát vesztette, ugyanis időbeliségben már nem értelmezhető az 1. pont. Ezért az a tiszteletteljes javaslatom, hogy az előterjesztő könnyítse meg az Országgyűlés életét és vonja vissza javaslatát, s majd abban a formában nyújtsa be, ahogy az formailag is meg tud felelni a kihívásoknak. A kormány ma nem tud benyújtani egy Országgyűlésről szóló törvényjavaslatot, mert már van egy Országgyűlésről szóló törvény. Tehát olyasmire hívja fel a kormányt a javaslat, amire nem lehet felhívni, magyarul ez egy lehetetlen felhívás.

A 2. pontban az intézményes párbeszéd kialakítása szerepel. Javaslom képviselőtársunknak, hogy nézze meg a Balog Zoltán miniszterjelölt úr meghallgatásáról szóló jegyzőkönyvet, és akkor meg fogja látni, hogy Balog Zoltán miniszterjelölt úr nagyon komoly civil kerekasztalok létrehozása mellett tett hitet. Tehát a javaslat 2. pontja olyan felhívást fogalmaz meg, amely nyitott kapukat dönget.

Összességében pedig azt tudom mondani, hogy az 1754/2010-es számú ET-határozatnak ez egy szűkített, önkényes értelmezésű alkalmazási szándéka az országgyűlési képviselők tekintetében, mert ilyen alapon miért részesíti hátrányos megkülönböztetésben például az államtitkárokat, a minisztereket vagy a köztisztviselőket. Tehát miért csak és kizárólag az országgyűlési képviselőt kell ezen szempontok szerinti fegyelmi rezsiz vizsgálataiba vonni, amely fegyelmi rezsizről azért mindenképpen mondjuk el, hogy ebben óriási európai vita van. Én magam mint az Európa Tanács magyar delegációjának tagja ott voltam ennek az Európa tanácsi határozati javaslatnak a vitájában, így tudom, hogy ez egy nagyon szűk többséggel elfogadott határozat volt. Tehát gyakorlatilag európai szinten és magyar szinten is vitatott az, hogy mi minősül rasszistának vagy antiszemitának. Ha egy palesztint gyűlöl valaki, akkor az antiszemitának minősül vagy nem?

S még egy dolog, amiben megerősíteném elnök úr és államtitkár úr aggályait, az a radikalizálódásra fogékony csoport kategória. Álláspontom szerint a magyar társadalom teljes egésze ide sorolható, hiszen az életszínvonalunk egyre jobban távolodik Európa nyugati részétől, és ilyen körülmények között persze, hogy radikalizálódásra fogékony a teljes magyar társadalom, és remélem, hogy minél hamarabb radikális is lesz. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Zagyva György Gyula képviselő úr következik.

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon érdekesek azok a helyzetek, amikor a polkorrekt demokraták szűkíteni kívánják a demokrácia és a szólásszabadság kereteit, és Steiner képviselő úr olyan irányba szeretné terelni a dolgokat, hogy azok a vélemények, amik nekik nem tetszenek, ne hangozhassanak el az Országgyűlésben. De tetszik vagy nem tetszik, képviselő úr, hozzá kell szokniuk, hogy amit a Jobbik képviselői elmondanak vagy cselekszenek az Ország Házában, az minimum 850 ezer ember véleménye. Ehhez hozzá kell szokni! Ennyit tudok erre mondani.

ELNÖK: Köszönöm. Wittner Mária!

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Már a megnevezés is érdekes: szélsőségesség, rasszizmus, idegengyűlölet. Erre csak azt tudom mondani, hogy ezt nem kellett volna annak idején elkezdni, nem kellett volna kiölni az emberekből a hitet, az erkölcsöt, és akkor nem jutottunk volna el ide. Sőt odáig se jutottunk volna el – s most egy konkrét példát mondom –, hogy egy újságíró megkérdezi tőlem, hogy kezek fogják-e Gyurcsány Ferencet. Mondtam neki: hogy képzeled maga ezt? Én Gyurcsány Ferencet fogják kezét? Azt mondja erre: miért van ekkora gyűlölet magában. Mire én: álljunk meg egy pillanatra. Az, hogy én Gyurcsánnyal nem fogok kezét, nem gyűlöletből fakad, hanem megvetésből, ugyanis Gyurcsány Ferenc azt mondta Magyarországra, hogy ez egy kurva ország. De ezért az országért nagyon sok ember az életét adta és az akasztófán végezte. Én nekik tettem esküt és nem Gyurcsány Ferencet fogok parolázni.

Úgy látom, hogy az MSZP-ben néhány tekintetben fogalomzavarral küszködnek, mert ha én kimondok egy igazságot, akkor azt mondják rólam, hogy gyűlölködöm. De ez nem így van, mert én gyűlölet nélkül mondom ki az igazságot, s mint tudjuk az igazság a hazugság ellentéte. Az igazságnak körülbelül ez a szinonimája, a gyűlöletnek pedig a szeretet az ellentéte, és a kettő nem fér meg egy lélekben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Válaszadásra az előterjesztőnek adom meg a szót.

Dr. Steiner Pál képviselő (MSZP) előterjesztő válaszai

DR. STEINER PÁL képviselő (MSZP), előterjesztő: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Répássy államtitkár úrnak nyilván elkerülte a figyelmét, hogy csatolva van az a módosító indítvány, amely megadja a megfelelő választ a jogalkotásban bekövetkezett változásokra.

ELNÖK: Most az előterjesztés általános vitára való alkalmasságáról van szó és nem a módosító indítványról.

DR. STEINER PÁL képviselő (MSZP), előterjesztő: Tudom, de Répássy államtitkár úr felvetette ezt a kérdést és én rendbe akartam tenni.

Lendvai Ildikó képviselőtársam elmondta az ezzel kapcsolatos álláspontunkat. Az előterjesztők – és ezt Mesterházy Attila és Harangozó Gábor nevében is mondhatom – minden olyan javaslatot befogadnak, amely jobbitja ennek a határozatnak a tartalmát és növeli az elfogadás lehetőségét, mert számunkra az a fontos, hogy ez a határozati javaslat parlamenti döntéssé váljon.

Zagyva képviselő úrnak mondom: én soha nem fogok hozzászólni, nem is akarok, és amíg tehetem, harcolni fogok minden olyan kijelentés ellen, amely verbálisan olyan dolgokat fogalmaz meg, amelyek a XXI. században Magyarországon és a művelt Európában elfogadhatatlanok. *(Zaj a Jobbik-frakció soraiban.)* És az is elfogadhatatlan, ha valaki modortalan; én figyelmesen végighallgattam a képviselő urak véleményét.

Általános jelleggel mondanám államtitkár úrnak, nem a konkrét ügyet illetően, hogy az idézett fordulattal kapcsolatban mi az álláspontunk. Stoibert tartományi miniszterelnök egy beszédében Münchenben hosszasan fejtegette egy ünnepeken, hogy a szélsőségesekkel semmilyen politikai együttműködésre nem hajlandó az ő pártja és kormánya Németországban. Nagy vita van arról, hogy mit tegyünk. Az előterjesztők azt a szándékukat fejezték ki, hogy azokért az emberekért – és ezeket szociológiailag körbe lehet határolni –, akiknél lehet érzékelni az affinitást, de szükséges, hogy a társadalom számára visszavezessük a demokratikus gondolkodásba, mindent meg kell tenni, és próbáljuk meggyőzni őket, hogy legalább olyan erkölcstelen embertársainkat fajuk, nézetük vallásuk miatt kirekeszteni,

megbélyegezni, mint amilyen felháborodásokat időnként tapasztalunk ebben az ügyben. Köszönöm szépen.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Ki tartja általános vitára alkalmasnak a H/5991. számú határozati javaslatot? (10) Ki nem tartja általános vitára alkalmasnak? (3) Ki tartózkodott? (4) Megállapítom, hogy a bizottság általános vitára alkalmasnak tartja a határozati javaslatot.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6858. szám) (Koszorús László (Fidesz) képviselő önálló indítványa) (Általános vita)

4. napirendi pontunk a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat. Az általános vitára való alkalmasság megállapítása a bizottság feladata. Az előterjesztő nincs jelen, a tárca ismét Répássy Róbert államtitkár úr képviseli. A tárca támogatja-e Koszorús László fideszes képviselő önálló indítványát?

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca általános vitára alkalmasnak tartja a törvényjavaslatot.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele? Lendvai Ildikó!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Bocsánat, hogy ilyen utálatos szerepet vállalok be, de úgy érzem, ha valakik dolgoztak vele, akkor el kell mondani, hogy miért nem fogadjuk el a javaslatot. Azért fogunk nemmel szavazni, mert nem helyeseljük azt a gyakorlatot, amit ennek a törvényjavaslatnak a háttere mutat. Tudniillik mi történt? Az ombudsman kifogásolta a nemzeti konzultáció személyi adatainak kezelését két ízben is, különböző módokon. Navracsics miniszter úr megkifogásolta ezt, és ha jól tudom, éppen folyamatban van egy bírósági ügy ennek a megítélése tekintetében. Eközben hozni egy olyan törvényt, amely utólag legitimálja azt a gyakorlatot, amit egyrészt az ombudsman kifogásolt, másrészt a bíróság még nem döntött benne, nem szerencsés. Akkor sem tartanám szerencsésnek, ha egyetértenék a javaslat tartalmával, de mivel nem értek vele egyet, pláne nem tartom szerencsésnek.

Az meg végképp körülhatárolhatatlan, amit a 19/4-es bekezdésben mond a javaslat, miszerint az ilyen-olyan törvény rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. Egy ilyen kényes témában legalább meg kéne jelölni, hogy milyen garanciákat tud adni a Miniszterelnökség az adatkezelés biztonságára.

Azt csak utolsó megjegyzésként teszem hozzá, hogy természetesen minden képviselőnek joga van indítványt tenni, ezt senki nem vonja kétségbe, de hogy ilyen esetben is egy képviselőt kérjenek meg egyéni indítvány megtételére, ami a Miniszterelnökség eljárását szabályozó témakörbe tartozik és így lehessen az egyeztetést megkerülni, ez szintén nem szerencsés. Ugyan mi lett volna, ha a Miniszterelnökség javasol valamit a saját eljárására, kellő módon egyeztet az ombudsmannal és kikéri az Adatvédelmi Hivatal véleményét? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)*

Ki tartja általános vitára alkalmasnak a törvényjavaslatot? (12) Ki nem tartja általános vitára alkalmasnak? (5) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság általános vitára alkalmasnak tartja a törvényjavaslatot.

A bizottsági előadót később jelöljük ki, a kisebbségi véleményt Lendvai Ildikó ismerteti a plenáris ülésen.

**A közadatok újrahasonításáról szóló törvényjavaslat (T/6585. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)**

Következő napirendi pontunk a közadatok újrahasonításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása. Tisztelettel üdvözlöm Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár urat a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részéről. A május 8-ai keltezésű kiegészítő ajánlásból dolgozunk.

A kiegészítő ajánlás 6/1. pontjában dr. Schiffer András a törvényjavaslat 3. § b) pont módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (2) Ki nem támogatja? (12) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító javaslatot, egyharmadot sem kapott.

A kiegészítő ajánlás 8/1. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 4. § kiegészítését javasolja új 5. pont felvételével. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (0) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 13/1. pontjában dr. Schiffer András a törvényjavaslat 9. § (2) bekezdés módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 14/1. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 12. § (1) bekezdés módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (0) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 14/2. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 12. § (3) bekezdés módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (3) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 16/1. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 16. § (3)-(4) bekezdés módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Szeretném megkérdezni, hogy itt mi módosul, mert nem látom.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Ez egy technikai módosítás. Egy vessző került be az első bekezdés első sorának a végén.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 17 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 19/1. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 19. § kiegészítését javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (0) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 21/1. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 21. § (1)-(2) bekezdés módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 21/2. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 21. § (3) bekezdés b) pont módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (0) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 21/3. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 21. § (4) bekezdés b) pont módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? *(Szavazás.)*
Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 21/4. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 21. § (5) bekezdés b) pont módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? *(Szavazás.)*
Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 21/5. pontjában az alkotmányügyi bizottság a törvényjavaslat 23. §-ában az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 1. mellékletének „II. Tevékenységre, működésre vonatkozó adatok” elnevezésű táblázat módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? *(Szavazás.)*
Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a módosító javaslatot.

Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr segítségét.

A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapijáról szóló határozati javaslat (H/6686. szám)

(Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselő önálló indítványa)

(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

6. napirendi pontunk a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapijáról szóló határozati javaslatához benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása. A május 7-ei keltezésű kiegészítő ajánlásból dolgozunk. Köszöntöm az előterjesztőt, Menczer Erzsébet képviselő asszonyt, valamint Schaller Ernő kabinet munkatársat a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről.

A kiegészítő ajánlás 1. pontjában Szávay István a határozati javaslat 2. pontja első francia bekezdésének a módosítását javasolja. Kérdezem az előterjesztőt, hogy támogatja-e.

MENCZER ERZSÉBET képviselő (Fidesz), előterjesztő: Nem támogatom.

ELNÖK: Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. SCHALLER ERNŐ kabinet munkatárs (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Az előterjesztő miért nem támogatja a módosító javaslatot?

MENCZER ERZSÉBET képviselő (Fidesz), előterjesztő: Az emberi jogi bizottság módosító javaslata pontosabban fejezi ki mindazt, amit én támogatni szeretnék mindazzal szemben, amit Szávay képviselő úr benyújtott. Tegnap a részletes vitában elmondtam, hogy technikailag az emberi jogi bizottság módosító javaslata Szávay képviselő úr mindkét módosító javaslatát tartalmazza, így az ítélet tartamára, az 5-25 évre vonatkozóan is. De én pontosabbnak tartottam, hogy „a folyamatosan kiépülő kommunista diktatúra idejében a magyar hatóságok hathatós közreműködésével” mondat szerepeljen a szövegben, ezért inkább ezt az átalakított módosító javaslatot támogatom, de lényegében mind a kettő ugyanazt akarja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (3) Ki nem támogatja? (12) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító javaslatot, egyharmadot sem kapott.

A kiegészítő ajánlás 2. pontjában Szávay István a határozati javaslat 2. pontja első francia bekezdésének a módosítását javasolja. Kérdezem az előterjesztőt, hogy támogatja-e.

MENCZER ERZSÉBET képviselő (Fidesz), előterjesztő: Nem támogatom.

ELNÖK: Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. SCHALLER ERNŐ kabinet munkatárs (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (3) Ki nem támogatja? (12) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító javaslatot, egyharmadot sem kapott.

**A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6774. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)**

7. napirendi pontunk a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása. A május 7-ei keltezésű kiegészítő ajánlásból dolgozunk. Szeretettel köszöntöm Gorjanac Radojka főosztályvezető asszonyt a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Levéltári Főosztálya részéről.

A kiegészítő ajánlás 1. pontjában L. Simon László és dr. Gyimesi Endre a törvényjavaslat 5. §-ában az Ltv. 17. §-a kiegészítését javasolják. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

GORJANAC RADOJKA főosztályvezető (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Levéltári Főosztály): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (2) Ki tartózkodott? (3) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

A kiegészítő ajánlás 2. pontjában dr. Lamperth Mónika és Tóbiás József a törvényjavaslat 9. §-át új (2) bekezdéssel – az Ltv. 25. § (9) bekezdését érintően – javasolják kiegészíteni. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

GORJANAC RADOJKA főosztályvezető (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Levéltári Főosztály): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (2) Ki nem támogatja? (15) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító javaslatot, egyharmadot sem kapott.

A kiegészítő ajánlás 3. pontjában dr. Turi-Kovács Béla a törvényjavaslat 9. §-ában az Ltv. 35. § (8) bekezdése módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

GORJANAC RADOJKA főosztályvezető (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Levéltári Főosztály): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (3) Ki nem támogatja? (14) Ki tartózkodott? (0) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító javaslatot, egyharmadot sem kapott.

A T/6774/18. számú ajánlás 19. pontjában a kulturális bizottság a törvényjavaslatot új 16. §-sal javasolja kiegészíteni, valamint a jelenlegi 16. § módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

GORJANAC RADOJKA főosztályvezető (Nemzeti Erőforrás Minisztérium Levéltári Főosztály): A tárca támogatja.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül ki támogatja a módosító javaslatot? (12) Ki nem támogatja? (0) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a módosító javaslatot.

Köszönjük szépen főosztályvezető asszony segítségét.

Egyebek

Az egyebek között van-e bárkinek kérdése, észrevétele vagy valamilyen bejelentenivalója? *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Mindenkinek további jó munkát kívánok, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 34 perc)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc